

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జనవరి నెల 15-వ తేది మంగళవారము

No 289

శ్రీ కళహామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ చవితి

నందిక ౨౩౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుపుష్కల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్ల బోగొట్టును. జలుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
దబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినద.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లింబు శ్రేణివీధి, మద్రాసు
శేక్

109, ఫ్రేజిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

THE QUILON BANK Ltd.,

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్

10

(1919 సం॥రమున స్థాపించబడినది)

ప్రధానకార్యాలయము — క్వీలన్. మదరాసు బ్రాంచి 165, బ్రాడ్వే. పోస్టాబాక్సు 194

15-1-29 సం॥రమునుండి, ప్రధానకార్యాలయమునందును, బ్రాంచిలందును యాక్రింద వివరింపబడిన రేట్లప్రకారము ఫిక్సెడు రేపాజ్జెట్టు తీసికొనబడును.

6 మాసముల డిపాజిట్లకు	పరిశ్రమనకు నూటికి 5 1/2 చొ॥న
1 సంవత్సరమునకు	" 6 1/4 చొ॥న
2 సంవత్సరములకు	" 6 1/2 చొ॥న
3 సంవత్సరములకు	" 7 చొ॥న

అన్ని విధముల కా తావ్యాపారమును లింగీకరించుచు వ్యాపారపద్ధతులకు ప్రధాన కార్యాలయమునకుగాని బ్రాంచీలకుగాని వ్రాయుదు.

C. P. MATTHEN,
Managing Director.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మక్స్వీసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

రసా ఖర్చు ప్రత్యేకము

పెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

గృహము మార్పుట

16-1-1929 కే, నంది సంజీవి స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ఎగ్జుక్యూటర్ గల రెడ్డి సోదరుల నున్న శెర్లూరి రు రెడ్డివింగ్ బంగారా నంది ఎగ్జుక్యూటర్ శ్రేష్టవరులకు ఎదుట నున్న “ప్రాసెస్ట్ కాతెజి”కి తమవివాసస్థలమును మార్చెదరు.

మద్రాసు

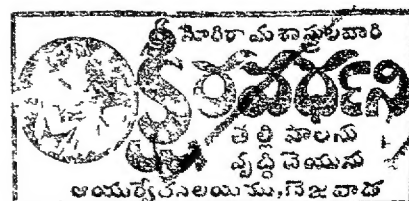
వందేములు
1928-29.

ఫస్ట్వింగ్ మీటింగ్

5313

బుధవారం

19 1-1929 తేది

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

పంచాయతీ మహాసభ - పెనుమంట్ల

(ఒకవీలేఖరి)

ఈ సభ 30-12-28 తేదీన పెనుమంట్ల (తలవూక తాలూకా) లో సమావేశమయినది. మాజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పెనుమెచ్చ పెద్దిరాజుగారి అధ్యక్షత వహించినారు. సభ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఆరంభమై సాయంత్రము 5-30 వరకు జరిగినది. ఈ సభన అన్ని తాలూకాల నుండియు సుమారు అయిదవందలమంది రైతులు, ఈశాంబార్లు, పంచాయతీదారు మొదలగువారు సభకు హాజరైన చెప్పుటకు చాల సంతోషముగా నన్నది. భీమువరం, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులు, జిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులు ను కూడ సభ సలకరించుట సంతోషవాయకము. శ్రీయుతులు ఒక్కసారి భీమయ్యగారు ఎన్ ఎల్ సి మద్యాల రామమూర్తిగారు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు, పాల వెంకన్న తాలూకా బోర్డు మొదలగు, అన్ని పంచాయతీల అధ్యక్షులును సభకు హాజరై సభ జయప్రదముగ జరుపుటకు కారాధూతులైరి. సభా కార్యక్రమము, అందరి తీర్మానములు తగురీతిని గావించబడుటకు చిట్టివంటలుగారును, కలిడిండి గంగరాజుగారును మొదలగువారు కొంతవరకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆందరికన్న ముఖ్యముగ, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును, పెనుమంట్ల పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుగారు నగు శ్రీ చాట్ల నారాయణారాయణరాజుగారు వారు చెప్పిన చక్కని యేర్పాట్లను, ఇచ్చిన ఆతిథ్యమును ప్రశంసించిరి. సభలో గావించబడిన తీర్మానములలో ముఖ్యమైనవి పంచాయతీ ప్రస్తుత ఆర్థిక స్థితినిగురించి వస్తువుచేయుచు, భూమి వస్తునుండి ప్రతి సంవత్సరమునకు యాపాయకు ఒక అణావంతున ఈయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు కోరుటయు, విద్యావిషయమై తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత కలిడిండి గంగరాజుగారిచే ఉపపాదించబడిన నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్యకుగాను పంచాయతీలు కొన్ని తగురీతిని ప్రయత్నించవలసినదని పంచాయతీలు ప్రోత్సహించుచు, సదరు పంచాయతీలు కోరిన ఖతుమన రిజిస్ట్రార్ జరకలుగారు కావలసిన సహాయముచేయవలసినదని వారిని కోరుటయునై యున్నవి. పంచాయతీలపైనే కారము జిల్లా కలెక్టర్లకు ఈవిధ్య సంక్రమింపజేయుచు పుట్టిన అర్హుల రద్దుజేసినగాని పంచాయతీలు అభివృద్ధికి రాజాలని పథికు లభిప్రాయుడి, ఆ అభిప్రాయమును తీర్మానరూపము చాల్చునట్లు జేసియున్నాడు. శ్రీయుత పెద్దిరాజుగారి నిరాడంబర ప్రసంగమున, నిత్య సంతోషమునై యున్నచేతను సభ జయప్రదముగ తీర్మానంబులను జేయుటకు లక్ష్యమును జేసిరి. తిరియివరముల కంటెనరుల సంఘముగ నున్నది. స్థాయి సంఘమునోక దాని బెట్టిదానికి శ్రీ కలిడిండి గంగరాజు గార్ని కన్వీనరుగా పెట్టివారు.

సాదరణారా ?

ఒకానొకతాలమున, మన మాతృదేశమయిన యాధరత ఖండము ఏసంఘ నియామకమువలన సర్వసౌఖ్య సంపన్నత్వముతో, కుటుంబియుండెనో, ఏసంఘ నిర్మాణమువలన, మన మీ ప్రాంతస్థితికి వచ్చియుంటిమో, అట్టి ప్రాంతస్థితిని బాపుకొనుటకు మనము, మన దేశసాయకులు చిరకాలమునుండి ఆహ్వానింప సంఘ పునర్నిర్మాణమునకు ప్రయత్నించుచు విత్తనము చల్ల కారంభించితిమో, నేటికి అట్టివి మొలకలై త్రాగంభించినవి అయ్యె, మన గ్రామపంచాయతీ సంఘములు, వీటి పుట్టుకయు, వీటిని ప్రేమతో పెంచుటయు, ఆర్థికసమగ్రులగుకొనికొనుట, నడుమన, చతువున చూస్తూ పోషకకృత్యము, రిజిస్ట్రార్, జనరలువారు వహిస్తూయుండెవారు. ఆకాలమునూ ఆదుపు అజ్ఞతనమీని తొలగిస్తే తలపించినవి గాన మన గ్రామ పంచాయతీ అభివృద్ధికి మంచివార్తలులు ఆలోచించుట ఓహ్హ, యీ పంచాయతీబాధ్యత కొంతవరకు దీర్చివేయ, తాలూకాబోర్డువారు ఎవరించి అభివృద్ధికి తెచ్చునివయమువారిని కోరుటకు జిల్లా గ్రామపంచాయతీ ప్రెసిడెంటు, మొంబర్లు యావస్థలను ఒకచోట సమావేశమును తీర్మానించుట ఆవసరమని ప్రకటించుటచే విమృశించరను ఆహ్వానించుచుంటిమి కావున, నో గ్రామపంచాయతీ ప్రెసిడెంటు, మొంబర్లుగారా!

మా ఆహ్వానముగిరికింది, కష్టపట్టములకోర్కీ, మీరందరు దర్శిమిప్పి-చుండన పెనుమంట్లపంచాయతీదారున్నూ ఆహ్వానసంఘ సభ్యుల మయిన మేమున్నూ, మా గ్రామప్రజలన్నూ కృతార్థులమైతిమి, అంగులన నేడు మాకు కుడినము. "పెద్దలయిన జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డు మొదలగు, అధ్యక్షులారా!"

చిరకాలమునుండి మన సాయకులు పరిపాలనా హక్కులు ఇచ్చింపుటని ప్రభుత్వమువారిని కోరుదురాగా, 1. లోకలు

బోర్డు చట్ట మును నొక దానిని 2 గ్రామ పంచాయతీచట్ట మునదానిని, మనకు ప్రసాదించి అందునకు సంబంధించిన పరిపాలన కొంతవరకు మన అధీనము చేసియున్నారని అందు బోర్డులకు, పెనుమంట్లగారి రాబడిగలదు. ఈ గ్రామపంచాయతీలకు అట్టి నిర్ధారణల రాబడి యేదియున్ను లేదు ఏదాబతుగా నంజన పన్ను జేయుదుమన్న, హెచ్చు వస్తులతో మునిగియున్న రహితు ఆ కొత్తపన్ను ఇచ్చుకొనగలదా? అందువలన రహితు వస్తు జేయుటకు ఒప్పుకొనదు. కాన అప్పుకట్టి పంచాయతీవారు వస్తు జేయ వీలుకనిపించదు. ఏవిధముగానంజన పంచాయతీవారు ఆర్జించినసొమ్ము కననిచ్చినగాని గవర్న మెంటువారు ఆపంచాయతీకి గ్రాంటుయివ్వరు. ఏది ఎట్లాగన్నను గ్రామధుస్థితి తొలగవలెనన్న, కొంతసొమ్ము గ్రామపంచాయతీ సంపాదించకతప్పదు. అందు సహాయముగా కొంతసొమ్ము లోకలుబోర్డులు వహించి, గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు పూనుకొని గ్రామపంచాయతీలను సక్రమపథిని నడుపుట లోకలుబోర్డులయొక్క ముఖ్యవిధియైయున్నది. ఇంతకన్న గ్రామపంచాయతీసంస్థను యొక్కమయిన మార్గమున నడుపగలమార్గ మింకొకటిలేదు. ఈ మయినరు పంచాయతీ సంస్థకు గార్మియననీ, తప్పక బోర్డులు వహించవలసియున్నదని మనవిచేసికొనుటకే, జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డు, మొంబర్లు ప్రసిడెంటు అయిన తమను, ముఖ్యముగా ఆహ్వానించి యున్నాము.

గ్రామపంచాయతీ అభిమానలారా! ఇచ్చట సమావేశమయిన, ఆయాపంచాయతీ, ప్రసిడెంటు, మొంబర్లవలన, ఆయాపంచాయతీలు ఏ యే బాపతులుగా ఎంతెంత సొమ్ము సమాలవర్చుకొని అవసరమయిన ఏ యే పనులు చేసికొని యుండిరో పూర్తిగా తెలిసికొని, మీరు, గ్రామ పంచాయతీకి సహాయపడి మీ గ్రామభివృద్ధికి ఎట్లు పాటుపడవలయునో తెలిసికొనుటకు వీలుగా నుండునని విమర్శన యీ సమావేశమునకు ఆహ్వానముచేసియుంటిమి.

ఆయా మీరంటి పెద్దలందరిని ఇట్టికలెటూరనకు ఆహ్వానించి తగునట్లు ఆతిథ్యమిచ్చులని మంచిన్న గ్రామపంచాయతీసంస్థచేయు, స్వల్ప యేర్పాట్లను సాదరభావముతో మన్నించెద రని నమస్కారము.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు సభాధ్యక్షులగు శ్రీ పెనుమెచ్చ పెద్దిరాజు బి. ఏ. బి. ఎల్ జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారి ఉపన్యాసము

అత్యులారా!

నేడు ఇచ్చట జరుగబోవు ఈ సభకు దూరదూరముల నుండి మీరందఱును విచ్చేసి నన్నధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని గౌరవించినందుకు కృతజ్ఞతాభివందనములు.

మన మండలములోని పంచాయతీలు నేటివఱకు జేసిన పనులను గురించియు అట్టి పనులలోని లోపాలోపములను గూర్చియు ముందు జగజగోపు పద్ధతులనుగూర్చియు తెలిసికొనుటయే యీసభాభిప్రాయమై యున్నది.

(2) "పంచాయతీ" అననేమి. గ్రామభివృద్ధికి గ్రామములోనివారందరివలన యెన్నుకొనబడి యేర్పడిన సంస్థ. అనగా ఈ పంచాయతీ గ్రామసమూహమునకును తద్వారమున గ్రామములకును సర్వసౌకర్యములను జేయవలసిన ఏవరకువలసినది. గ్రామములకు సవరములగు పనులను నెరవేర్చి వానిని భాగ్యభోగ్యములచే కులదూరజేయుటయే పంచాయతీల విధ్యుక్తధర్మము అనేక గ్రామములకు నేనచేయుటకే పంచాయతీ లేర్పడవలసినది. త్రికరణకుడిగా గ్రామపాత్రపులై నేనచేసేరీ గ్రామపునరుద్ధరణకు కష్టసాధ్యముగాదు మిక్కిలి సుకరమైనది శ్రద్ధాభిప్రై స్వల్పముగా బరిచేసినను అతి యధిక ఫలప్రద మగునట్లు పంచాయతీలములమున సుసకార్యములన్నీ నెరవేర్చబడగలవు శ్రద్ధయే పంకల్పములను గలగజేయును గ్రామముల నుద్ధరింపవలయునను సత్సంకల్పములే కార్యములను జనింపజేయును, "శ్రద్ధయా వర్ధతే" అననట్లు శ్రద్ధకంటె ముఖ్యముగనే దేయియలేదు ఎంతటిసుసకార్యమును మానవుని నిరంతరశ్రద్ధచేతనే నెరవేర్చబడును. "ఇతి నా గ్రామము దీనిని బాగుచేయుటయే నా ధర్మము" అను సభిమానము గ్రామముల కుండవలయును. అభిమానముకన్న గాఢమైనదేమున్నది. అభిమానమే విధ్యుక్తధర్మములకు గడంగజేయును. దానంజేసియే గ్రామాధారకులకు వామనర్చు కార్యములపట్ల సంతకపీడ యుండవలయును. దీక్ష యంతమహాశక్తి కలిగి మికందలకు తెలిసియేయున్నది.

ఏ మహాత్ముడు తన ప్రబలదీక్షచే నెంతటి సుసకార్యము లొనర్చెనో యీ యాంజనేయని యొక్కములు మీహృదయ ఫలములపై జిత్రించుకొనుటకు పౌరాణికధర్మములన్నియు గోచరింపగలవు. రామాయణమునందలి యాంజనేయని పాత్రవలన మనము గ్రహించవలసినది దీక్షయే యని యెరుంగుదురగాక, దీక్షయే లేనిచో రామాయణమే లేదు. అంజనేయపాపనకు లెట్టి నిశ్చలదీక్ష కలిగియుండురో

మికందలయినదికాదు. అది యాదర్శకముగాఁ బెట్టుకొని మీరెల్ల స్వధర్మములను నెఱవేర్చు చుండవలయును.

3 - పంచాయతీలు లేకపాలయము? ఇదియే సమస్య. గ్రామములను బునరుద్ధరించుటకు అనగా అందరి చెడుగులను బోర్డ్రోలి గుణములకు మొలవడిగలిగించుట. అందు ముఖ్యము లేవంటిరేని,

1. సువికాలమును బాఠకుధ్యక్షులను లేని పిదదులు.
2. గృహనిర్మాణములకఁ దగిన వసతులు లేకపోవుట.
3. గోధూములు, మందలముల్లు లేకపోవుట.
4. పాదులు కాశ్యకృత్యములు తీర్చుకొను స్థలములు లేకపోవుట.
5. మంచినీళ్ల వసతులు లేకపోవుట.
6. ఆసుకూలములగు సృశానభూములు లేకపోవుట.
7. ప్రాథమిక పాఠశాలలు, పుస్తక భాండాగారములు లేకపోవుట.

అపరిశుద్ధ పితాచములను పటాపంచలగావించి పారిశుద్ధ్య దేవతగృహముల నిర్మించవలెనన్న ప్రై వివిరించవలసినవియు మున్నుండు చక్కఁజేయఁబడవలయును.

ఏనాడు గ్రామము ప్రైవతులగులయిననో యానాడు అందలివారు సుఖజీవములగుటయే గాక, పాపకాలవలని వివేకమును, పుస్తకాయములవల్ల జ్ఞానమును బడయగలరు. విద్యాజ్ఞానములు వికసింపనినాడు పాదులెట్లు ప్రైరాగలరు? పిని నన్నిటిని నెఱవేర్చుటకు గ్రామములలోని పదిమందియు గలిసిమెలసి యుండవలయును తదుగురు కలిసిచేసిన యేవని నెఱవేరుతుండు? వనిచేయువాఁడగు దీక్షకు ముఖపరాదు.

వికమర్శము లేకపోవుటయే పల్లెటూర్లు పాడగుటకు ముఖ్యకారణము గ్రామములలో ప్రైవత్వము కలుగఁజేసి పునరుద్ధరింపుఁడు పంచాయతీలు వికమర్శము లేంపొందించుటయే యాదర్శముగాఁ బెట్టుకొని వనిచేయవలయును.

భగవంతుడు మనకు బలమును, జ్ఞానమును, వివేకమును, ఇచ్చినందుకు మనము దృఢదీక్షతో జేసిన చేయవలయును. తన్మూలకముగ భగవత్ప్రభువైన మనము పితృయుగమును దీర్చినవారము కాగలము. జేసినయే భగత్సేన. జేసే భగవంతుడు జేసేనను బోధించునవియే జేదవాక్యములు, జేకపురోభివృద్ధిని తెలిపునదే మతిము. తద్వ్యతిరేకమే నాస్తిక్యము. దీనిని మించిన తత్వబోధ లేదు.

స్వామిశిలక, ప్రేమయననవియే విముక్తికారకములు. ఇవియే పంచాయతీల సదస్థులకు ముఖ్యసంధర్మము. ఉగ్రులాలతో స్వామిశిలకతో, ప్రేమతత్వముల జీర్ణించికొనియున్న మన ప్రాండవుల కిది శ్రోత్రగా నేర్ప నక్కలులేదు.

మన కార్యములు పురాణములు సదా ఈ ధర్మములనే యుద్దోషించుచున్నవి. ఈ రెండును మీరు మనస్సులలో నిడికొని వనిచేసిరేని తప్పక జయముగాంచగలరు.

జాతీయాన్నత్యమునకు గ్రామపునర్నిర్మాణమే పునాదియై యున్నది మనపాదుల భావభాగ్యిన్యూరి! గ్రామపునర్నిర్మాణము కామధేనువు. కల్పవృక్షమును.

(4) మన మండలములలో పంచాయతీలు సావనకు మార్గదర్శకులు కీ! కీ! భానుమూర్తి వంటులుగారు. పారియాత్యకాంతియాపాక్షిలుగాక, భానుమూర్తిగారి నిష్కలంక జీవితము, నిరంతరదీక్ష, దేశభక్తి, నిష్కలంకత్వము; అవాజప్రేమ మున్నగునవి మనపంచాయతీల వారికి నెన్నటికిని ముఖ్యురాలు. ఆయన పంచాయతీలకు స్నేహితుడు, తత్వజ్ఞుడు, మార్గదర్శియై యుండెను మీనాడు గొందరికెనను వారి యాత్మాహాశక్తి, నిరాడంబర కార్యదీక్ష యుండినయెడల దేశమునకు మహాకారమును జేసినవారుకాగలరు. ఆయనవలెలు, నికాంతి నెఱంగని, స్వార్థరహితుని మతియొకని జూడగలమా? ఆయన దీక్షయే ఆయనమరణమునకు గారణమాయెను. "స్వధర్మనిధనం శ్రేయః" అను గీతావాక్య మాయనవట్లు అన్వర్తమైనది.

(5) ప్రాచీన గ్రామనిర్మాణ మింకను సజింకలేదు. సంఘశక్తి యింకను బోలేదు. ప్రతివోటునను వాని చిహ్నములు మాత్రము గలవు. నానకటి కట్టుదిట్టములు జాతిపోయినవి. వాని వలనమునకుగారణములు నూతనపరిసితులు. భానిని యథాస్థితిని పెట్టుటకు వీనికి శక్తిలేదు. ప్రాచీన రాజమార్గముల పాదువాదినవి. కాని ప్రాచీన గ్రామ సమితుల భావము లిప్పును సజీవములగు నున్నవి ఉండినను పూర్వముంత సమర్థతతో నడవలేకున్నవి. సవీనుల యసమర్థతయే పూర్వపటినును గోల్పోవుటకు గారణము.

పూర్వకాలమునందలి సమితులు ఒకరిని బహిష్కరించుటకుగారి, శిక్షించుటకుగారి శక్తిగలిగి యుండెడివి. ప్రస్తుతమవి, యంతరించినవి. ప్రాచీనకాలమునందలి సమితులు (పంచాయతీలు) జనసామాన్యమును శిక్షించుటకుగారి బహిష్కరించుటకుగారి ఎట్టియధికారమును బొందియుండెడివో యానాఁటి పంచాయతీలును నట్టి శక్తులను గలిగియుండవలయునని నాయది ప్రాచీనము.

ఇట్టి గామికులు శాధికములగు గామసంబంధములగు వ్యవహారములు నిర్వహించఁ దొరకొనుటకు వారుచేయు పనులు సమర్థవంతము కాగల్గుటకు వారికి ఉచితాధికార

ముందలయును, అనగా నివి, క్రిమినల్ పవరులుండవలయును, కాస్త్రపశువులగు బలవదళికారము వ్యతిరేకము పరియగుచున్నది సమగ్రము అధికారము లేని పంచాయతీల సేవకు లక్ష్యముచేయుదురు? పంచాయతీలు కాస్త్రపశువులగు సభికారములను బాంధవ్యము వ్యతిరేకము వ్యతిరేకము వ్యతిరేకము

6 - పంచాయతీలు, ఎన్నికలు ఎన్నికలు సర్వసామాన్యముగా తృప్తికరముగాగానే యుండుచున్నది ఏ కొన్ని పంచాయతీలు పరియైన పౌరసత్వము లేదని సంబంధములతోగూడిన అసమ్యక్తులను దెలుపు అభియోగములను (ఫిర్యాదులు) కడపజేయు

ఎన్నికలు జరుపు సమయములకు తగినంత యంత్రాకముగా వానిని జరుపును అన్ని జాతులయొక్క ప్రాతినిధ్యమును నూత్నపరచుటలో పరిశీలించి కలహభాజనములు కాకుండ సంఘ యాకరణల నెరవేరుపట్టు చేయుటకు బ్రయత్నింపవలయును గ్రామపంచాయతీలను నిలువజేయుటయు నన్నచో పైవిధమున జరుపవలసి యుండును దురదృష్టవశాత్తూ గొన్ని వేళలయందును సందర్భములందును పాతపంచాయతీలు, రాజకీయసంబంధములను నిగు లగవులు ఎన్నికలలో దలచుచున్నవి అట్లయినచో పంచాయతీల సీతీ విక్రీయ దుర్బలములు గావలసివచ్చును కావున అట్టి చెడుగులు వ్యాపింపకుండ జేయుదురుగాక యని విమర్శల నందలను గోరుచున్నాడను. మన ముపేక్ష చేసినచో అవి పూర్తిగాస్తంభిభూతములై యధఃపతితములగును? ఈయంటువ్యాధి తామర తంపర కాకుండ జేయుటకు జాతివరములగు కక్షలు తగ్గించుటకు బ్రయత్నించుట తగిన చికిత్స.

పంచాయతీలు శాసన గ్రామసమన్వయ కమిటీలకు బడినపుడు ఇట్టి రాజకీయ కలసంబంధములగు కక్షలకు నెడమియరాదు అట్లు ఎడమిచ్చుట స్వాభావిక కాభాఖండన మగును (తానెక్కిన కొమ్మను నలుపుకొనుట)

పంచాయతీ నిర్మాణ విధానములో సభిప్రాయభేదములు లేవు మన విలక్షణ కైకపద్యముల దున్నాము. కొన్ని విషయములలో సీతగవులు వ్యక్తిగతములుగా గన్పట్టినప్పటికిని నిజమై స్వచ్ఛందముగ గ్రామ పురోభివృద్ధిని గోరినయెడల ఈ స్వల్పములగు తగవులు వానియంతట నవియే యధిగోవును

పై వివరించిన తెలుగు పంచాయతీల ముఖ్యోద్దేశము గ్రామమును సర్వతోముఖముగా అభివృద్ధిచేయుట యని మనకు ముందుగాక.

అనగా వ్యక్తిగతముగాని, సాంఘికముగాని రాజకీయముగాని ఎన్నికల ప్రాధాన్యము లున్నను, నిజమగు సదుద్దేశముగల కార్యకర్తల కవియన్నియు సద్దు తగులక నిరంతరము గ్రామపురోభివృద్ధి రావలయుట వేయుటకు ప్రయత్నముగల వారినిగా జేయును.

పనులు

గ్రామములన్నిటిగా జేయువనము పంచాయతీలమీదనే ఆధారపడియున్నది ఆయామనుషుల సిరిగతులనుబట్టి ధనరూపముగాని, పరిరూపముగాని పరస్పర సహాయముచే చేయబడు పని "మడి మరమ్మతు" అని పేరు ముఖ్యముగా ఈ డెల్టా గ్రామములలో ఈ మడి మరమ్మతు పని యవసరమై యున్నది మంచినీళ్ల చెరువులు నీటిపోయెలు మున్నగునవి బాగుచేయుట కీ మడి మరమ్మతు అవశ్యకమగుచున్నది

ఆ మడి మరమ్మతు వద్దతి క్రమగ్రామమునందును, అన్ని విషయములకును అనువర్తింపవలయును.

పూర్వము గ్రామములలోని చెరువులు మరమ్మతు చేయుటలో మడి మరమ్మతువద్దతి యవలంబించెడివారు అట్టి అవకాశములు గలిగినచో అనేక కార్యములు సాధించుటకు వీలు గును. క్రభుత్వమువారి దుర్బుధున్న "గ్రాంటువద్దతి" ఈ మడి మరమ్మతు వద్దతిలో చాటుచున్నది. వ్యక్తపడుచున్నది. మన మాపదతి ననుసరించినగాని పంచాయతీలవలన బ్రయోజనము లేదు

కావున మీ రందఱును పంచాయతీయొక్క పనులన్నియు ఈ మడి మరమ్మతువద్దతి ననుసరించుచు చేయుటకు దగిన కృషి సలుపుదురని నమ్ముచున్నాను గ్రామములు ఉమ్మడిగను, బండ్లతోడను, తమ కష్టలననుసరించి ధనమువచ్చింపకయే పని చేయుటకు గృహిణీయవలయును పై ప్రకారము మీరన్నోవ్యవహారముపై శాధారణత తగినధనము వసూలుచేసి పంచాయతీలకు పోయినచో, క్రభుత్వమువారి దుర్బుధు (గ్రాంటుకూడ దొరకుట కష్టము.

ఆర్థికము

పంచాయతీల యారి కాభివృద్ధి సక్రమవద్దతుల నవలంబించి చేయవలయును. గ్రామములలోని పనులు చేయబడు లోకలు నెప్పుడుండి కొంత భాగము పంచాయతీల కిచ్చుటయే ముఖ్యోద్దేశముగాని అది కార్యచరణమునందు పూర్వము అది ఆచరణలో నుండినను అంతమాత్రముచేత అది దానికి సరియైన నీతి కలుగజేయునని కాని విరాళముని చెప్పుటగాని కాదు. ఏలన అది రహితుల ధన

జనరల్ అసెంబ్లీ సోసయిటీ లిమిటెడు, జుజ్జిరు. 3477

మా రికార్డు సొసైటీయొక్క యభివృద్ధిని తెలుపును 1928 సం॥ మొదటి త్రైమాసిక మాసములలో క్రొత్తగా నారంభించిన వ్యవహారము వృద్ధియైనది

Table with 6 columns: 1927 పరిశీలన కరెన్సీ, 1926 పరిశీలన కరెన్సీ, 1927 మొదటి త్రైమాసిక, 1926 మొదటి త్రైమాసిక, 1927 మొదటి త్రైమాసిక, 1926 మొదటి త్రైమాసిక. Rows show financial data for 1926, 1927, and 1928.

T B Sundaram B A Special Representative Vizagapatam,

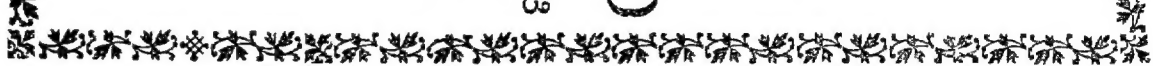
రసాయన చాయశాస్త్ర మేలైన గట్టి చాయములు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగుములు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలిసుగా చిత్తును

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగుములు వినా, మరియితర రకములను ముట్టరు. 5148

శాంపిల్ ఆర్డర్ వాయించేది.

మే. ఇంటియొక్క ఈ లోకలు నెన్ను స్థానంపలకు ఇవ్వబడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు భూమిపన్నునుండిగాని, నీటిపన్నునుండిగాని పంచాయతీల కిచ్చుటకు ఇష్టపడుటలేదు. ఇంటియొక్క యాలోకలు నెన్నులవలె నాకివలయు అక్కరలు పూర్తిగాతీరలేదు ఇందులకు వనజిల్లాబోర్డునే యుదాహరణముగా దీసికొనడు మీరు ఒక లక్షయు నరువదివేల రూప్యములను జిల్లాబోర్డున కిచ్చుచున్నారే దీనివలె 500 వందల పైళ్లుగల మంచి కంకరతోడ్డులను, గొన్ని పాకాలను, ఇంకను ఇతరములనువలెను, జిల్లాబోర్డువారు నెరవేర్చుచున్నారని మీరు ఎరిగినవిషయమే ఈ ఆదాయములతో జిల్లాబోర్డుపై విషయములను నెరవేర్చగలవని మీరు నిజముగా నమ్మగలరా? ఈబోర్డులకూడ గవర్నమెంటు గ్రాంటులు సహాయమువలననే పనిచేయుచున్నవి గవర్నమెంటువారి గ్రాంటులు లేనిచో సాంకేతికపనులు చాలకాలముక్రిందటనే నశించియుండెడివి ఈ జిల్లాబోర్డువారు సాలిన ప్రస్తుతం 8, 9 లక్షల వనముచేయుచున్నారే ఈ సందర్భములనుబట్టి ఆలోచింపవలసిన జేమంటి లేని, భూమిపన్నునుండియు, నీటిపన్నులనుండియు, కొంత భాగము ఈ పంచాయతీల అభివృద్ధి కొరకు ఈ యవలసినదిగా, గవర్నమెంటు వారిని నిర్బంధపెట్టవలయును గ్రామములమైన మనము పూర్తియగు పన్నులు చెల్లించుచున్నాము దానికి తగిన క్రమ ఫలము మనము పొందుటలేదు. దానిచే జీవానవసరములు నశించిపోయినవి అయినను మనవైపు ఎవరైనా చూచుటలేదు పంచాయతీలో పనిచేయు మీకందరకును అవిషయములో నెక్కువయినభవము ఉండుటచే మీకవనిష్ఠురములను తీర్మానరూపమున ఈమహాసభలో వెలువడుగాకయని కోరుచున్నాను.

Table with 3 columns: పేరు, పంచాయతీల రిజిస్ట్రార్ జనరలు ఏప్రిల్ 1928 కి, పాండుమొనడి, పూర్వమున్న పంచాయతీలు. Rows list various locations and their corresponding values.

గతసాలు 52 పంచాయతీలలో 49 పంచాయతీలు మాత్రమే పరిపాలనా వివరణపత్ర తయారుజేసి పంపివారు. ఈ దిగువ వివరించిన పంచాయతీల రిపోర్టు పంపలేదు. 1 గోపవరం 2 శంకరాపురం 3 మొయ్యేరు వానిలో కొన్ని పనిచేయుచున్న కాని వనలేనతిలోనున్నచో తెలుపు వివరములు నాకింకను చేరలేదు. నూపరువై జరు జరిపిన ఎన్నికలు తృప్తికరముగాగానే యున్నవి ఎన్నికల తగాదాలనుగిరించి 10 పిట్టవనములూత్రమే వచ్చియున్నవి ఒక్కపిట్టవనపు తక్కినన్నియు త్రోసివేయబడినవి రిజిస్ట్రార్ జనరలువారు ఒక్కపంచాయతీ ఎలక్షనులో మాత్రము కలుగజేసికొని యెలక్షను రద్దుచేసివారు. సదరు పిట్టవన వ్యక్తిగత మైనదగుటచేత కక్షలకు సంబంధించినదగుటచేత రిజిస్ట్రార్ జనరలువారు కలుగజేసికొనుట యెంతయు విచారకరము నూపరువై జరుగారు వారియొసినంత నిష్పక్షిక్తముగా యెలక్షను జరిపివారనిమాత్రము నేను దృఢముగా చెప్పగలను. 1927-28 పరిశీలనలో జోడినవి త్రైమాసిక రు 51,625/- నీటి వనరుల నిమిత్తం రు 17,195/- రిజిస్ట్రార్ జనరలు వారి ఎలక్షను కాబడినది సదుద్దేశములు సాధారణ యవ్వబడుటచే, వనలు పూర్తిచేయుటకు అవకాశము లేకపోయినది కాని ఖచ్చితమైన మొత్తములను అనగా రసాయన రు. 18,609/- ను నీటి వనరులకు రు 6640-11-0 ను, రిజిస్ట్రార్ జనరలువారు దయతో తిరిగి యిసాబులు అట్లాలు చేసివారు ఇవిగాక యాసంబంధం చెందుటల రూపాయలకు రకు మనజిల్లానుండి రిజిస్ట్రార్ జనరలువారికి పంపించగా మనము అనుకొనిన 1 లక్షరూపాయలస్తానే రు 8400/- లరూపాయలమాత్రము గ్రాంటుచేయబడినది ఇంతగొద్ది మొత్తము గ్రాంటు చేసివారని మీరు ఆశంపెచ్చి పొందుకుండురుగాక దానికారణములు మీకు తెలియకపోవచ్చును. క్రిందటి గవర్నమెంటు పంచాయతీల గ్రాంటు అడుగుటకు తొందరపడకండి దీనిచే మనజిల్లాలోని పంచాయతీలకు పూర్తిమొత్తము వచ్చుచుండెను కాని పంచాయతీల యవ్వల సులభమునందే

17 లేదీ ఏప్రిల్ 1928 పరిశీలన లేదీ నాటికి అనగా పంచాయతీల జిల్లాబోర్డు అధీనములోనికి వచ్చేసరికి 52 పంచాయతీలు మాత్రమేగలవు ద్వారకా తిరుమల, చాగల్లుమాత్రము ఆప్పుడు నిర్మాణం కాలేదు ఇప్పటివరకు సదరు రెండుగ్రామములలో పంచాయతీ స్థాపన నిమిత్తం ఎంతకృషి సలిపినను ఫలించలేదు. సదరు గ్రామములకు త్వరలో పంచాయతీ యేర్పాటుకు శుభములుగా నుండురుగాకయని కోరుచున్నాను పంచాయతీలు జిల్లాబోర్డు అధీనముకు పూర్వముగూడ బోర్డువారు పంచాయతీల అభివృద్ధినిమిత్తం ముఖ్యముగా వనలు నెరవేర్చుటయందు చాల కృషిసలిపియుండిరి తదుపరి గ్రామపున్న ర్యాంకార్యక్రమము అమలులోనికి వచ్చుటచే 5 నురు నూపరువై జరు యేర్పాటు కాబడివారు వారు యేప్రిల్ (1928 పరిశీలన) నెల మధ్యను చార్జిపుచ్చుకొని నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుచు యిప్పటికి 51 గ్రామములలో పంచాయతీలు స్థాపన నిమిత్తం రిపోర్టు పంపివారు. వానిలో రిజిస్ట్రార్ జనరలువారు 44 గ్రామములకు కాంక్షను బుచ్చుటచే సదరు 44 పంచాయతీలస్థాపన పూర్తియైనది ఇంకనూ 6 గ్రామములకు రిజిస్ట్రార్ జనరలువారి కాంక్షను కావలసియున్నది

సుప్రసిద్ధ
 ఉన్నాడ వైద్యాలయము
 స్థాపితము 1785 సం॥రము
 మతివాపుట అనే రోగమును బాగుచేయుట
 యందు మంచిశస్త్ర గలదు. నువ్వారు 150 పం॥రముల
 నుండి బాగుచేయువాడ్డా మున్నేలకొలది రోగులు
 ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి
 యున్నారు నలయువారికి క్యాటర్లు ఉచితము.
 అంగర రంగాచార్య అందు
 బదర్సు, వెనికేరు, 93
 ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

కాంగ్రెసు

తెలంగాణ కలకలము

ది 10-1-29 తేదీని యేలూరు పురపంచరమున జరిగిన పౌరసభలో శ్రీ యు. త. ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు కాంగ్రెసు తీర్మానములను గురించి యుపన్యసింపుచు, తెలంగాణ జరిగిన కలకలమును గురించి యిట్లు వివరించిరి -

సైన్యాపండితుడు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యోద్యోగిగా ము, విమలనిర్ణయసభలో నామోదించబడ సద్దుమగా నున్న పుడు, తన కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవీకి, రాజీనామా నిచ్చెదనని చెబరించెను.

మహాత్మాగాంధీగారు తమ నాయకత్వమును చాచిచారా యనంతరము విడుచుచు, దానిని సైన్యాపండితునకు వప్ప గించెను ఆనాయకత్వమును తిరిగి మహాత్మాగాంధీగారికి వారంగీకరించినను అంగీకరింపకపోయినను, యిచ్చివైచుట యుక్తమని సైన్యాపండితుడు మహాత్మునికడ కేగెను

మహాత్ముడు దేశకాలపరిస్థితుల చక్కగ నెరిగినవాడగుటచే కాంగ్రెసునందు చీలిక యేర్పడుటకు సమ్మతించక, ఎట్లయిన నధినేత స్వరాజ్యవాదులకును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య దర్శనాదులకును సంధిచేయనెంచి, మిక్కిలుమగు కృషిసలిపెను

కలకలకాంగ్రెసులో మూడుపక్షములకలపు సైన్యాపండితుడు మొదలగువారు అధినేత స్వరాజ్యవాదులు జవహరిలాల్ నెహ్రూ, సుభాష్చంద్రబోసు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు మొదలగువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగా గలవారు పండిత మదనమోహన మాలవ్యు, ఆనీబెంటు మొదలగువారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము చేరు చెప్పినంతనే వెరగొందుదురు

మదనమోహన మాలవ్యగారు స్వాతంత్ర్య పదమున కరముచెప్పుచు, ఆ నేతు హి మా చలము గల భారత భూమియందలి అంతరస్వాతంత్ర్యమునకే యీపదముపయోగింపబడునుగాని, బ్రిటిషువారినుండిగూడ స్వతంత్రులమనుట కిది యుపకరింపదనిరి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే యాదర్శమనువారు వెంటనే "బ్రిటిషువారికి లోబడిని స్వాతంత్ర్యము" అని స్వాతంత్ర్యశబ్దమున కొకవిశేషణము చేర్చిరి

ఆనీబెంటుగారికి మహాత్మునిపై చాలకోపమువచ్చి, చేతికివచ్చుటకు సిద్ధమగునన్న అధినేతస్వరాజ్యమును చెడగొట్టుచుంటివనియు, సహాయనిరాకరణము వలన దేశమున కపకారము గలుగుననియు పలికెను

మహాత్ముడు చాలకష్టపడి 6 చిత్తు తీర్మానములను రాజీనిమిత్తమై వ్రాసి అధినేత స్వరాజ్యవాదులచుగ్గను, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య దర్శనాదులచుగ్గను చాల నలిగిపోయెను రాజీనువరదేమో యనిపించెనుగాని శ్రీనివాస అయ్యంగారి సహాయమున ఒకదారి యేర్పరపబడియెను

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య దర్శనాదులలో ముఖ్యులను సంప్రదించి గాంధీమహాత్ముని కడపటిచిత్తు తీర్మానము నంగీకరించుట యుక్తమని వారినొప్పించెను

ఆ ప్రకారము విమలనిర్ణయసభలో గాంధీమహాత్ముడు రాజీతీర్మాన ముపపాదించగా శ్రీనివాస అయ్యంగారు దానిని బలపరచిరి.

జవహరిలాల్ నెహ్రూ, (సైన్యాపండితుని కుమారుడు) తండ్రి అధినేత స్వరాజ్యవాది, కుమారుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదర్శనవాది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య దర్శకవాదము నెగ్గినచో తండ్రి తన యధ్యక్ష పీఠమునకు రాజీనామానిచ్చి తన నాయకత్వమును వీడును మహాత్ముడు మొదలగు గురువులు చాల నొచ్చుకొందురు అర్జునుడు భారతరంగమున తనబంధుగులమీదను, తాతలమీదను, గురువులమీదను బాణప్రయోగమును గావించలేక యెటుల యస్త్రసన్యాసమును గావించ నెంచెనో, అట్లే జవహరిలాల్ నెహ్రూ ఆనాటిసభకు వెళ్ళక, బసయందే నిలచిపోయెను

మహాత్ముడుపాదించిన తీర్మానమునందు మూడుముఖ్య భాగములుకలవు (1) మదరాసునందు గావించబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదర్శ తీర్మానమును తిరిగి యంగీకరించుట (2) దేశకాలభేదముల ననుసరించి తయారుకాబడిన సైన్యాపండితునందలి యధినేత స్వరాజ్యప్రణాళికను బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారు నేటినుండి యొకసంవత్సరములోక్షుల నొసంగనిచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదమును కాంగ్రెసువారు గావించుట (3) సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును చేరుపరచి మనము సంపాదించు

టకు పన్నులనిరాకరణమొదలగు దౌర్జన్యరాహిత్య సహాయ నిరాకరణ ప్రణాళిక ననుసరించుటకై దేశమును తయారు చేయ లేలికార్యక్రమమును నేటినుండి నడుపుట

ఈ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచు గాంధీమహాత్ముడు గావించిన యుపన్యాసము సభాసదులందరకును విమలనిర్ణయ సభలో నమ్మకమును కలిగించినది ఆసందర్భమున కుమారానంద యనువారు మహాత్మునిప్రసించిన విషయము మిగుల ప్రాముఖ్యమైనది "మహాత్మాజీ! తమనాయకత్వమున మేనందరము కన్నులు తెరిచితిమికాని, తాము తిరిగి పూర్వమువలె యేచారి చారాదొమ్ములనో పురస్కరించుకొని కార్యక్రమమును కట్టిపెట్టరుగదా యని పృచ్ఛచేయగా, మహాత్ముడు చిరునవ్వునవ్వి యూరకుండెను " భారతభూమివంటి విశాలదేశములో, అనేక యాదర్శములూరు, అనేకమతములూరున్న పుడు, ఏమూలనో యేదౌర్జన్యమో జరిగినదని మహాత్ముడు తిరిగి కార్యక్రమమును కట్టిపెట్టనుకట్టెను, ఒక వేళ కట్టిపెట్టినను ప్రజలు దానిని ముందుకు తరుమకుండ యూరకుండెను యుండగని అచ్చటి రాజకీయ వేత్తలు తలంచిరి

కుమారానందలవారు మహాత్ముని ప్రసించినని చెప్పి తిని వారెవరో తెలుసునా? రమారమి 16 సం॥ కు ర్రడై యున్నపుడే గవర్న మెంటువారిచే ద్వీపాంతరవాస శిక్షను బొంది, రమారమి 14 సం॥లు అండమానుదీవులలో ప్రవాస మనుభవించిన వీరుడు దాహాదకము నీయనిరాకరింపగా తన మూత్రమును తానుద్రావి శివమును నిలుపుకొన్న మహానీయుడు

విమలనిర్ణయసభలో నంగీకరింపబడిన యీతీర్మానమును కాంగ్రెసు మహాసభలో ప్రవేశపెట్టబడ నుండగా జెంగాలు డెలిగేటులు రమారమి 1600 మంది సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య దర్శ తీర్మానమును విడుచుటకు సమ్మతించక, సుభాష్చంద్రబోసుగారిని నిర్బంధించి, వారిని ప్రతిఘటించ నియోగించిరి సుభాష్చంద్రుడు మహాత్మునితో రాజీపడినరీతిని జరిగించుటకు మారుగా, ఆయన తిరుగబడి, శ్రీనివాసఅయ్యంగారిని నిర్బంధించెను శ్రీనివాసఅయ్యంగారు మహాత్మునితో ఐకమాలసాగుటలేదనియు, రాజీతీర్మానమును తాను బలపరపననియు తెలిపెను తీర్మానము నెగ్గినను యోదినను, అనుకున్నది అనుకున్నప్రకారము కాంగ్రెసు మహాసభలో ప్రతిపాదించునని మహాత్ము డట్లుచేసెను

సాధారణముగ విమలనిర్ణయసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించినవారే కాంగ్రెసు మహాసభలోగూడ ఆతీర్మానమును ప్రతిపాదించురు అట్లే విమలనిర్ణయసభలో బలపరచినవారే, కాంగ్రెసుమహాసభలో దానిని బలపరచురు ఆయాచారము చొప్పున మహాత్ముడు తనరాజీతీర్మానమును ప్రతిపాదించెను కాని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వట్టుకు దానిని బలపరపలేవలేదు ఆవిమలమువరకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య దర్శనాదులు గావించుచున్న డాక్టరు అన్నాగారు తిట్టాటనలేచి యీ రాజీతీర్మానమును బలపరచిరి ఆహా! ఎంతచిత్రమో చూడుడు! సుభాష్చంద్రుడు ప్రతిఘటించెను ఆనీబెంటుయిది దేశేమమునకు భంగకరమని విలపించెను ఏమైన నేమి, మహాత్ముని తీర్మానము నెగ్గినది

స్వకీయవిలేఖరి

గౌతమీ ఆశ్రమ ప్రచారకులు

పూచీకిత్తుగోరుచు సమనులు వచ్చుట రాజ్యద్రోహపు నేరము

నాలాజా, జన 14 - కె. ఆర్. జమదగ్ని నాయకగ, ఆహురు అనంతాచారిగారు ఉత్తరాగ్రాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారియొద్దట హాజరు గావలసినదని సమనులు వచ్చెన బిరుద్రభట్టయనం దనూడు గలిగించెడి ప్రచారము తేయూడు న్నందను యికముంగుగూడ యిట్టి నేరము చేయగల్గుదురు గాన సంవత్సరమువరకు బుద్ధిగనుండినటు పూచీకిత్తు ౫ వ్రాసి యన్యవలెనని కోరిబడిన యెంగోడు గౌతమి, ఆశ్రమమునందు వారి కోర్కెను సమమున మహాత్మునివలచుచో ఊరేగింపు యేర్పాటులు చేయించుండగా సమనులు వారికి యుబడిన ఉత్సాహము కాంతముగ జరిగిపోయెను. (ప్రీ ప్రెసు)

కుమారుని అంధత్వము-తల్లి ఆత్మహత్య మధుకలో శకంతలాదాయయను మహారాష్ట్ర ప్రాంతా శ్రీ విద్యావతి 18 వ తేదీన ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. చనిపోవుటకుపూర్వము తన యేకపుత్రున కామె వ్రాసిన లేఖను ఒట్టి ఆత్మహత్యయని డెలివెను కుమారునకు యీమధ్య స్పృహ కలుగవచ్చి ఒకక్షన్న పోయెను అప్పటినుండి ఆమె యింటిలో అడదినము తిరిగి కుమారునకు కన్నురావలెనని దేవత తత్వ మొక్కచు చివరకు విఫలయైనందున నిట్లు జేసెను. (ప్రీ ప్రెసు)

పానగలు రాజాగారి స్థానే

మొకటగిరినుమారాజాగారు మదరాసు శానన సభ్యులుగ భూస్వాములయోహ వర్గమునుండి ఎన్నుకొనబడిరి పొటిగా నొచ్చినవారు విరమించుటచే మహారాజాగారు ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడినట్లే

ఫివరీసు కమిటీ అధ్యక్షులు

డి. బి. ఎస్ కుమారస్వామి రెడ్డిగారు, శాననసభ్యులు వర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి స్థానే చేవల పరిశ్రమ విచారణసంఘాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

మదరాసు ఫిల్మ్ పరిశ్రమ

ఎ జా రామరావుగారు బి. ఎ. మదరాసులోని ఎగ్జిబిటర్స్ ఫిల్మ్ సర్క్యూకు జనరలు మేనేజర్ గాను ఇంగ్లాండు ఆమెరికా జపాను మొన్నగు దేశములనుండి తిరిగి మదరాసువచ్చిరి. ఇండియాలో తయారయిన ఫిల్ములను ఆయాదేశములలో విక్రయించుటకు తగు యేర్పాటులు జేసిరి మదరాసులో ఒక స్టూడియో స్థాపించుకొన్నారు

నైమన్ సంఘమునకు కలకత్తాలో జరిగిన సన్మానము

కూలీలు స్వేచ్ఛనులోకిపోయి నల్లజండాలు వినరుట

నాయకల ధీరత్వము

కూలీలను చెప్పి విక్రీలి తెలిపి లేటల గల 25 మంది
హజారాస్టేషనులోనికి ప్రవేశించి, సంఘసభ్యులు నిగగానే జేబు
లలోనుండి నల్ల జండాలు తీసి వినరిరి. పోలీసువారి కిడి చాల
విస్మయము గలిగించెను చాలమంది కూలీలకు విప్రునిద మంచి
దెబ్బలు తగిలినవిగాని తమకు జయము కలుగుటచే వారా దెబ్బల
వత్తుడే మరచిపోయిరి

నేన్ గుప్తాగారు అందరికంటె బిగ్గరగానరచిరి

బులును సాంబమూర్తిగారి యువశ్యావహితో సీక్రింట్
వివరములు తెలియజేసిరి — నేన్ గుప్తాగారు, నేనును ప్లాట్
ఫారముమీదకి వెళ్ల వలె న ని బ య లు చే రి యి. కాని
వంకెనవద్ద పోలీసులు మమ్ము ఆపిరి. మీవద్ద నైమనువద్దకు
పోవుటకు "తెలుపుచీటి యున్నదా" యని యొక దిడిగెను. నా
దగ్గరేదు. స్టేషనుకు వెళ్ల నిచ్చినయెడల వేరొక మార్గమున నేను
సంఘము నావ్వొనిండుటకు వెడలుచున్నాను అని వారు బదు
లు చెప్పిరి. అంతట మేము నెనుకు మరలి బహిష్కారవాదు
లలో కలసితిమి అందరికంటె నేనుగుప్తాగారు పెద్దగా నరచిరి.
గుభాష్ చంద్రబోసుగారునుడ నరచిరిగాని నేన్ గుప్తాగారు
మైమరచి సంఘమువారు వెళ్లిన యెవారగుడ చాలనేపు ఆర
దురుండిరి భారతజాతీయ సభవారి యాజ్ఞల ననుసరించి కల
కత్తా పోతులు సంఘమును జయప్రదముగా బహిష్కరించి
నండుటకు వారిని ఆత్మంతము అభినందించుచున్నాడను

సుభాష్ బోసుగారి యువన్యాసము

నైమను సంఘమువారు స్టీల్ స్టేషనుకు వత్తురని తెల్పి
హజారాస్టేషనులో వారిని నిందిండుట యెందులకు? ఈ దొంగ
జేషము లెందులకు? అన్న లాహోరులయందు పోలీసువారు
చేసినదండగమువలన లాభము లేదనియు అట్టికడకులవలన తమ
క్రతిమ పూర్తిగా నశించుననియు తలచి, ఈసారి కృష్ణవర్మ
వారు కొంచెము వివేకముగా వ్యవహరించిరి ఇదివరకు 20, 30
మంది ఆక్రతులు స్టేషనుకు వెళ్లియుండిరి కాని ఈ సమయ
మున వారుకూడ వెళ్లియుండలేదు. సయమును గోబాక్ అను
కేసు తమను ఆహ్వానించునని భయపడి ఆర్ధరాత్రియందు మం
దా ముతాగోరువలె వారు దొంగతనముగా సంఘమువారు
తప్పించుకొనిపోయిరి. (ఫార్యర్ల పత్రికనుండి)

సాందర్పు ఖూనీ దరియాప్త

ఆచూకి దొరకలేదు

లాహోరు, జనవరి 4—లాహోరు చావగొట్టిన పోలీసు
నూపరింటెండెంటు సాందర్పుగారిని చంపిన హంతకునిబాడను
పోలీసువారి కింకను చిక్కలేదు.

డి ఏ వి కాలేజీ విద్యార్థులను పందమందిని పోలీసు
వారు రప్పించి అనేక ప్రశ్నలుజేసిరి కాని బాడలెమయు
తెలియలేదు (ఫ్రీ ప్రెస్)

Agents. P. HOLT & Co. Ltd.
P. O. BOX 237 3433
MADRAS

మంచి బహుమానము నేర్చుకొనుట అనునది గొప్ప నేర్పరితనము

వెండిపన్నులను గలిగియుండుట గొప్ప హాజీబీకు తగియుండును. నూ వెండిపన్ను
లన్నియు, మంచి పనివారలచే స్వచ్ఛమైన వెండితో తయారొనర్పబడినవి
పనితనమునందును డిజైనులందును వాటికి మించినవి లేవు
ఒకమారు పరీక్షించి కన్నుల రాదుగ గొనించుకొనుడు

4353

సురజ్ మల్ లల్లాబాయ్ అందు కో.

బంగారు వెండి వస్తువులు తయారొనర్చువారు.

313, ఎస్.స్.సెడు, హైదరాబాదు

వేరొక లాలానిసి

కేవలము హిందూ సంఘోద్ధానము

బొంబాయి, జనవరి 14—కేవలము లాలానిసి
రాయగారి పేరిట వేరొక స్మారకనిధి భారత శతవంశపుటకు
వనూలుజేయుటకునాను రాజా సర్ రాంసాట్ ఖింసోజ్, బాబు
భగవానుదాసుగారు, ఎల్ సి కెల్కార్ నాథ్, డా|| బి. ఎస్
మాంజిగార్, సి విజయరావుచాచిగార్, రామానంద చాబ
ర్తిగార్, ఎం ఎస్ ఆనిగార్, తివార రాజానాథ్ సురిపడునో
కందుగరు సంతకములుచేసి ఒక ప్రకటన నావించి ఒక లక్ష
రూపాయలు వనూలుజేసి, హిందూసంఘ సేవాసమితి యొక దా
నిని స్థాపించ నెందిరి బాగుగ నడుపుకొని స్మారకత్వము
జేయుగల ఉత్సాహ పూరితులగు హిందువులు
కేవలము హిందూ మహాసభతోపున పాటుబడువారి యందు
చేర్చుకొనబడుదురు డా|| అశ్వారీగారు నాయకత్వమునొంది
వనూలుజేయునధికారి దీనికని పోటీకూడదు యు. చెండూర్ ను
వనూలుజేయుటకు యాచికాలచేతనాలో నెంతో ఆసక్తియు
గలదనియు వారు తెల్పుచున్నార. లాలానిసి కాంగ్రెసు
సేవయందభిమానము గల్గియు భవమిచ్చువాడు ఒకదానికని, కేవ
లము హిందూమహాసభచర్యలయందభిమానము గలవాడె రెండవ
నిధికిని యావ్యవస్థ

(అ. ప్రెస్)

ద్రవ్యము వినియోగించు ఏర్పాటులు

లాహోరు, వండిత మదనరావన ముల్ఖ్యా డా||
అశ్వారీ, జి డి బిర్లాగార్లు యిట్లు ప్రకటించిరి—"లజపతి
రాయ స్మారకనిధియందు క్రేదనహించుచున్న చాలమంది మి
క్రులతో సంక్రమించినవిదప వనూలుద్రవ్యమును యాచిగున
రీతి వినియోగించుటకు మేము నిశ్చయించితిమి.

(1) రూ 4,25,000 ప్రజాసేవక సంస్థకు (2) రూ
25,000 సగమువరకు పనిజరిగిన లజపతిరాయహాలుపూర్తి చేయు
టకు (3) రూ 50000 లు వైసంస్థావ్యరా నిమ్న బాధ్యుధ్వరణకు
జరుగుచున్న పనులకును, ముందుగ వనూలుగ ద్రవ్యము
మొదట వేరొక నిక కార్యమునకు ను
తరువాత వనూలుయిది తక్కిన రెండు కార్యములకు వినియో
గింప నెందిరిగాని ద్రవ్యమొనంగుకాదు తొమ్మిదవది ప్ర
త్యేకముగ నొక కార్యమునకు వినియోగించ గోరుచో అట్లే
చేయబడును జేకీయెల రాజీయ, విద్యాసాంఘిక వాణిక్రాయి
కాభివృద్ధికి పాటుబడు జాతీయ ప్రచారమును తయారు
జేయుటకై ప్రజాసేవక సంస్థ 1820 సం|| మున స్థాపించబడినది.
లజపతిరాయహాలువారు ప్రోగుచేసిన గ్రంథాలయము 1800
భాలయ మేర్పరచుటకున, రాజకీయోగ్యమును తగిలెర
సభల కుకకరించుటకును ఉద్దేశించబడింది నిమ్న బాధ్యుధ్వరణ
కార్యము ఎల్ల ప్రకారములందున్న నిమ్న బాధుల జీవితనిధానమంత
టికిని సంబంధించినది
పునఃప్రవహుటానుటానునాను సంస్థావ్యవస్థ సంగీ
కరించిరి.

(అ. ప్రెస్)

థిరీరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘము

కాంగ్రెస్ నిర్మాణ కార్యక్రమమును

కొనసాగించుటకు తీర్మానించుట

డిల్లీ, జనవరి 14—కాంగ్రెస్ జిల్లా కాంగ్రెస్ కాం
గ్రెస్ వర్గలో అ భా కా సంఘ తీర్మానము నకనరించి
క్రొత్తయెన్నికలను జనపుటకు తీర్మానింపబడిన కలకత్తా
కాంగ్రెస్ సంఘము నిర్ణయించిన కాంగ్రెస్ మును కొనసాగిం
చుటకుగూడ తీర్మానింపబడిన కాని ఎగువతలందు కంఠి
నైనికలు చేగవరకు కల్లుదుకాణమువద్ద కాపూరాయుట
అడియించబడిన కాంగ్రెస్ వహిగా తీర్మానములను ప్రజ
లకుబోధించుట కొక సంచారక ప్రచారక సంఘ మొకటి నీయ
మింపబడినది.

(అ. ప్రెస్)

పునస్సంధాన నయోగ్యతాసంఘము

విచారణ

పునస్సంధానమునకు 16 సం|| యోగ్య వయస్సుగా
నుండవగును

అలహాబాదు సాక్ష్యము

అలహాబాదు, జనవరి 14—అలహాబాదు
లో పునస్సంధాన నయోగ్యతాసంఘము విచారణ ప్రారంభిం
చెను చర్ మాకోపంతులొగిగార్ గొట్టెత వహించిరి మేజర్
రణజిత్ సింగ్ గారును, మిన్ కిన్, డా|| ఆర్ యెక్ బెన్సి
గారును విచారించబడిరి

రణజిత్ సింగుగారి సాక్ష్యము

వివాహమున్న బాలకుల 20, బాలికలకు 16 గా నం
వయస్సు రణజిత్ సింగ్ గారు చెప్పిరి ప్రజాసామాన్య
మునక పునస్సంధాన నయోగ్యతాసంఘము తెలియదని వారు
చెప్పిరి

బ్రిజ్ లాల్ నెహ్రూసతిగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు,
రణస్వల్పకు పూర్వము గర్భాధానమును చేయుట బాధకరమని
ప్రజలు తలచుటలేదని యతడుచెప్పెను పునస్సంధానవయస్సు
ను 16 సంవత్సరములప్పుడు నిర్ణయించినట్లుండెను పూర్వాచార
వరాణసింబుల అధ్యంతరము లన్నియు త్వరలో సమసిపోవునని
యు, ఆ తప్పిరములుచేయు తల్లిదండ్రులను, ప్లరీహితుని అప
రాధుల కిందచేర్చి జరిగినా నిధించునలెననియు వారు చెప్పిరి
వివాహములను రిజిస్టరుచేయవలెను వివాహముల సంబంధమైన
వ్యాజ్యములను విచారించు కోర్టు లో మే జి ప్రే టు తు
యిందగు అనధికారాలు సాయము చేయవలెను

డాక్టర్ కీన్

డెఫ్ ట్ అనుపరిశో ఉపాధ్యాయునియగు డాక్టరు
మిన్ కీన్ గారు ప్రస్తుతము భారతదేశములో స్త్రీలు 14 సంవత్స
రములప్పుడే తల్లలనుబాడరిని చెప్పెను తనకు వివాహము
న్న 13 గా నందుట యిష్టమనియు, వినను భారతదేశపు
క్రస్తుతి నిరీగతుల ననుసరించి 16 సం. త్వరమున యుక్తము
స్సగా నుండవలసనియు ఆమె చెప్పెను (అ. ప్రెస్.)

కలకత్తా బహిష్కార

ప్రదర్శనములు

సాంఘిక బహిష్కారమును నాయకు

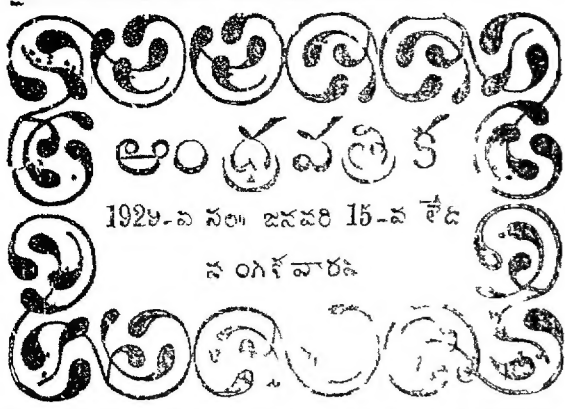
లామోదించుట

కలకత్తా, జనవరి 14—హాబీజేహాబ్దులా బాబా
గుజడర్ సింగుగారి యధ్యక్షత్వము లిగిన కలకత్తా పోల
మహాసభతో నైమను సంఘముయెందుట సాక్ష్య మిచ్చువారిని
సాంఘికబహిష్కారము పాటించేయవలెనని అనెకులు చెప్పిరి
ఆంధ్ర నాయకులగు బులును సాంబమూర్తిగారు యాక్రిందినిధ
మగా మచ్చటించిరి — నైమను సభ యడు చేయించుటకు
వలన 14 భుక్యత సాగుచున్నది ఈ సమయమున నిరాకరించి
రెవ ప్రభుత్వక విధివ్చు బరను కాంగ్రెస్ బహిష్కారము
మున సహాయనిరాకరమును కాంగ్రెసుయందు ఎదుతునె ఆధి
మానించుచున్నది. కావున గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞలను తిరసా
వహించి ప్రజాం కంఠియుతముగా నుండవలెను

ఇతిర వర్గం

ఇట్టి బహిష్కారం సభలు చీలు కెల్వర్ వారన్
పోలలో స్త్రీయంత నేనుగ్రహంగా పవన్యించుచు కాంగ్రెస్
కోర్కె లను ప్రభుత్వమునా రామోదించినగాని ప్రభుత్వవరకు
ప్రజలు పన్నుల నివ్వరాదనియు ప్రజలకు కాంగ్రెస్ మును
మాన్యమున కాంగ్రెసుమరణమునై పట్టుకు కాంగ్రెస్ మును
నుదోధించిరి.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

సంస్థాన ప్రజా సమావేశము

జ. కె. పం.

దక్షిణ హిందూ దేశ ప్రజా సమావేశమునకు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి ధ్యేయముగ నుండుభాగ్యము లభించినది. విశ్వేశ్వరయ్యగారి ఏడేనిమిది సంస్థానములను సేవించియుండిరి. పెక్కుమంది సంస్థానాధీశులతో వీరికి పరిచయము గలదు. వీరికి సంస్థాన సమస్యలు కరతలామలకము. మాంట్యూర్ల సంస్కరణముల సమయమున వీరికి సంస్థానాధీశుల సంఘముతో సంబంధము గలదు అప్పుడు వీరు హిందూ దేశమునకు ఘోరర విధానమును సూచించియుండిరి. ఇట్టి యనుభవశాలులు గావించిన ప్రపంచమున బాధ్యత లేనిదని చెప్పట కెవరును సాహసించజాలరు. సంస్థాన ప్రజల యభిప్రాయమును ఇంగ్లండు కిటీవల వెడలిపిన రాయబారులు వ్యక్తపరచరని, కొంద రభిక్షేపించిరి. సంస్థానములతో సన్నిహితసంబంధము గల విశ్వేశ్వరయ్యగారును ఇట్టి యభిప్రాయములనే వ్యక్తపరచుట బట్టి, వీరి నత్యమును గ్రహించవచ్చును. విశ్వేశ్వరయ్యగారిచ్చిన సందేశ మేమి? సంస్థాన ప్రజలబట్టి, సంస్థానాధీశులబట్టి మన, వీరు సూచించిరి. ప్రజలను నిర్లక్ష్య పెట్టి, సంస్థానాధీశులు సాధింపగలుగ న దేమియు లేదు. వీరు ఇంగ్లండుకు బయి ఎంతయందో శ సము నలిపినను, నిరుపయోగము యగును ప్రజాభిలాషలను సఫలపరచగలిగినపుడే సంస్థానాధీశులు తమధర్మమును నిర్వహింపగలుగుదురు. సంస్థానాధీశుల యుచున్నారను

సంస్థానాధీశులుగూడ ఒక రకపు హైందవ సమాఖ్యను గోరుచున్నారు బ్రిటీషు ఇండియా, దేశసంస్థానములు గలసి యొక సమాఖ్యక్రింద ఏనిచేయవలయునని యు రుతులు అడచుచున్నారు. సభాధ్యక్షులగు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారును, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు నారాయణ పిళ్లగారును, ఘోరర విధానమును గోరుచున్నారు కాని, ఇట్టి విధానమునకు ముఖ్యధార మేమి? సంస్థానములు బాధ్యత గల పరిపాలనమును పొందవలయును. స్వపరిపాలనము ననుభవించు బ్రిటీషు ఇండియా, స్వదేశ సంస్థానములు గలసి యొక సమాఖ్యగ నేర్పడుట సుసాధ్యమగును అంటియగాని, బ్రిటీషు ఇండియా స్వపరిపాలనము ననుభవించుచుండ, సంస్థానములు నిరంకుశపరిపాలనమును సాగించుచో, ఇట్టి సమాఖ్య ఏర్పడజాలదు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులును, అధ్యక్షులును గూడ బాధ్యతతో గూడినపరిపాలనమును స్థాపింపవలయు నని పట్టుదల సూచిరి. బ్రిటీషు ఇండియా స్వపరిపాలనము ననుభవించునడల, ఇండియా ప్రభుత్వముతో తమకు సంబంధ ముండ వీలులేదనియు, సరాసరి ఇంగ్లం

డుతో సంబంధమును పెట్టుకొనవలయు ననియు, సంస్థానాధీశులు గావించుచున్న వాదమును అధ్యక్షు లిరువురును నిరాకరించిరి పెక్కు సంస్థానములలో వాక్స్వాతంత్రము గాని, ప్రతికాస్వాతంత్ర్యము గాని తేకన్నవి సంస్థానపరిపాలనము గూర్చి విమర్శనలను గ్రహరించు వెలుపలి ప్రశ్నలు, సంస్థానములలో నిమేధింపబడు చున్నవి అభివృద్ధి స్తంభించియున్నది సంస్థానాధీశులు విశేష కాలమును విదేశములలో గడపుచు, అమిత వ్యయము గావించుచున్నారు

ఆయవ్యయములపై ప్రజల కెట్టి అధికారము లేదు. ప్రజాప్రతినిధులు కొన్ని సంస్థానములలో నేర్పడినను, వానికిగల అధికారము నామమాత్రము. బ్రిటీషు ఇండియాలోవలె, సంస్థానములలోను పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యత వహించుట యవసరమగుచున్నది. ప్రజ లిందుకు తగియుండలేదని, బరోడా గైక్వాడుగా రిటీవల నుడివియుండిరి. ఎట్టిబాధ్యతను ప్రజలకు ప్రసాదించక, వారంద కుతగియుండలేదని చాటుట, ఏటిన్యాయమో తెలియదు. సంస్థానాధీశులు మాత్రము తమపరిపాలనార్హతను జూపింపగలిగిరా? అటులగుచో, సంస్థానము లింత యధ్వాన్నముగ నుండనేల? నైహూరిపోర్టు ఘోరర విధానము గూర్చి ఎట్టియభిప్రాయము నొనగకుండుటకు కారణము, లేనిపోనికిక్కులను తెచ్చిపెట్ట నిష్టము లేకుండుట దప్ప వేరు గాదు. సప్లి మెంటరీ పోర్టు లో నెవరూ క మి టీ వారు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెలిపియుండిరి. సంస్థానము లిందుకు నమ్మించుచో, తమ కెట్టియభ్యంతరము లేదని వీరు తెలిసిరి. కలకత్తా కాంగ్రెసు సభలోను, కన్యేనుషను సభలోను సందియములు తొలగింపబడెను. సంస్థాన ప్రజ లాందోళనము నలిపి స్వపరిపాలనమును పంపాదించుచో, హైందవ సమాఖ్య తప్పక యేర్పడును. భావ్యభివృద్ధి సంస్థాన ప్రజల కృషిపైననే ఆధారపడియుండును.

సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు చెలిపినటుల, కరిస్థులు పూర్తిగ మార్పుజెందినవి. నిరంకుశపరిపాలనమునకు కడపటిరోజులు నమిపించినవి ఆధునికాశయములను ఎంతదాచిపెట్టినను, దాగవని విశ్వేశ్వరయ్యగారు చాటుచున్నారు. సంస్థానాధీశులు నూతనపరిస్థితుల కనుగుణముగ మెలగుట యవసరము. స్వపరిపాలనా సడ మనుభవించు బ్రిటీషు ఇండియా స్వదేశ సంస్థానముల మధ్య విడిపోనికలయిక ఏర్పడగలదు. విశ్వేశ్వరయ్యగారు రెండు భాగములకును స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనముపట్లగాని, దేశరక్షణపట్లగాని ప్రజల సామర్థ్యమును పెంపుచేయుటకు ఇంగ్లండు నలిపినకృషి అత్యల్ప మని, వీరు తెలిసిరి. విద్యా, పరిశ్రమలు మున్నగునవి అభివృద్ధి గాంచలేదు. దారిద్ర్య మతిశయించుచున్నది. బ్రిటీషు అధికారులకు ఈ దేశముపట్ల శ్రద్ధ తగ్గినను, ప్రజలచొరవను మాత్రము వారునిరోధించుచున్నారని, విశ్వేశ్వరయ్యగారి తలంపు. అందుచే ప్రజలు సహనమును కోల్పోవుచున్నారనియు, ఆ సంగతిని వారు దాచిపెట్టుట లేదనియు, వీరు సూచించిరి వాయిదాలవెంబడి స్వపరిపాలనమును కొలదికొలదిగ ప్రసాదించునట్టి విశ్వేశ్వరయ్యగారికి బాత్తుగ బనికిరాదు. శరీరమం

తయను నొక్కసారిగ అభివృద్ధిగాంచవలయునగాని, ప్రతి అంగమును ప్రత్యేకముగ పెంపొందింపవలయునని చెప్పట హాస్యాస్పదము బ్రిటీషు ఇండియాకు వర్తించిన సూత్రములే, సంస్థానములకును వర్తించును. సంస్థానాధీశులు నిరంకుశముగ మెలగుట వలన, వారికిగాని సంస్థానములకుగాని, లాభము గలుగదని, విశ్వేశ్వరయ్యగారు మందలించుచున్నారు.

సంవత్సరము పొడవునను నీవిషయమై ఆందోళనము నలుపుట కొక సంస్థ యుండవలెనని విశ్వేశ్వరయ్యగారు గావించిన ఎచ్చరిక చాల ముఖ్యమయినది. అధినివేశ రాజ్య పరిపాలనము ఆదర్శముగ సూచింపబడినను, బ్రిటీషు రాజ్యాంగవేత్త లీ ఆదర్శమును వెనుక బడవైచిరి. వారియందు విశ్వాసము లేకుండ జేసికొనిరి. సంస్థాన ప్రజలలోగూడ అసంతృప్తి పెరుగుచున్నది పరిస్థితులు చేయి బారకముందే, సంస్థానాధీశులు ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరచట న్యాయము హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మిచ్చుటవలన, భారతీయులకేగాక బ్రిటీషు వారికిగూడ మేలు చేసినవారగుదురు. కాంగ్రెసు సభ ఇందుల కొకసంవత్సరముగడుపు నిచ్చెను. ఈ గడువును ఇంగ్లండు సద్యసియోగపరచికొనుట వివేకము. విశ్వేశ్వరయ్య బోలు నాయకుల హితవు నయినను పాటించుట యవసరము. ఇటు బ్రిటీషు అధికారులును అటు సంస్థానాధీశులును, హైందవ స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యమును నిరోధింప దలపెట్టినటుల గ ను పట్టుచున్నది. అందుచే సంస్థాన ప్రజలును, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలును ఏకాభిప్రాయులగుట తటస్థించుచున్నది. దేశమున కక్కరలేని సైమనుకమిషను బ్రిటీషు ఇండియా వ్యవహారములను విచారించుచున్నది. సంస్థానములగూర్చి విచారించుచున్న బట్లరుకమిటీ సంస్థాన ప్రజలసాక్ష్యమును విచారింప నిరాకరించినది. ఉభయ సంఘములు, హిందూదేశక్షేమమునకు వ్యతిరేకముగ మెలగుచున్నవి.

సంస్థానాధీశుల లాభముకొరకు, హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించగూడదను వాదము గావించబడుటచే, బట్లరు కమిటీ, సైమను కమిషనును దేశాభిప్రాయచక్రము లని వెల్లడి యగుచున్నది. ఈ రెండు సంఘముల కార్యక్రమములందు, విశాలభావముగాని, బౌద్ధార్యముగాని నిష్కాపట్యముగాని కనుపించవని, సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఖండితముగ బలికిరి బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలును, స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలును, ఈ సంఘములను నిరాకరించి తమముక్తిని తాము పడయుట యవసరము. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు స్వరాజ్య సంపాదనకై నలుపుచున్న ప్రయత్నములకు, చేతనయిన సహాయమును సంస్థాన ప్రజలు నలువవలయునుగాని, అందు కడ్డుపడగూడదని, విశ్వేశ్వరయ్యగారు హితవాసగుచున్నారు. సర్ లెస్లీ స్పాటుగారి విచిత్రసిద్ధాంతములను, సంస్థాన ప్రజ లామోదించుట లేదు. కొందరు సంస్థానాధీశులు గూడ వీనికి ప్రతికూలురుగ నున్నారు. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు కాంగ్రెసు సభద్వారా, సర్వపక్ష సమావేశము ద్వారా తమ స్వాతంత్ర్యాభిలాషను వెల్లడిజేసియుండ, సంస్థాన ప్రజలును ఈ సమయముననే తమ స్వాతంత్ర్యవాంఛను గూడ వెల్లడి జేయుట

శుభచిహ్న మని ఎంచవచ్చును. ఇట్టి సమాశ్లేషమును తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు జరుగనిచ్చుట బట్టి, యీ సంస్థానపు సహజభావము వ్యక్త మగుచున్నది. సంస్థానప్రజలలో జనించిన స్వాతంత్ర్యప్రేమ, ఇంకను పెరుగు గాని, తగ్గిపోనేరదు. సంస్థానప్రజలే, సంస్థానములకు మూలాధారులనునూ తప్పక బలపడగలదు విశ్వేశ్వరయ్యగారి నాయకత్వముక్రింద సంస్థానప్రజలు తమ లక్ష్యమును త్వరలో చేరెద రని నమ్మెదము

బందెలదొడ్లు

బందెల దొడ్ల మూడు సంవత్సరముల నివేదిక ప్రచురింపబడెను. మూడు సంవత్సరములలో చేకూరిన రాబడి 11 లక్షల 36 వేల నుండి 11 లక్షల 23 వేలకు తగ్గెను. ఖర్చులు 8 లక్షల 88 వేలనుండి 9 లక్షల 13 వేలకు పెచ్చెను. కాలమానము అననుకూలముగ నుండుటచే రాబడి కొన్ని జిల్లాలలో తగ్గినట్లు, నివేదిక దెలుపుచున్నది. కొన్ని జిల్లాలలో బందెలదొడ్లను నిర్మించుటచేతను, మరమ్మత్తు చేయుటచేతను ఖర్చు అధికమయినట్లు సూచింపబడెను. మూడు సంవత్సరముల ప్రారంభమున, బందెలదొడ్ల సంఖ్య 8719 గ నుండెను. అంత్యమున 72 దొడ్లు పెరిగెను. పెరుగుదల విస్తారముగ మలబారులో గనుపించెను. 2333 దొడ్లు మరమ్మత్తులేక జీర్ణావస్థయందున్నవి. 2046 దొడ్లు కేవల ఆవరణములు మాత్రమే 950 దొడ్లలో నీటితోట్లుగాని, మేతమేయుతావులుగాని లేకుండెను. 1538 దొడ్లకు తగిన కట్టడములు లేకుండెను. దొడ్లస్థితి అసంతృప్తికరముగ నున్న చోటులదానిని చక్కబరచుటకు ప్రభుత్వమువారు 1929-30 సంవత్సరపు బడ్జెటు అంచనాలో ఎక్కువ సొమ్మును ప్రత్యేకింపవలయునని, ఉత్తరువిచ్చియుండిరి. రివిన్యూ బోర్డువారు 160,000 రూపాయలను కోరియుండిరి. ఇకముందయినను బందెలదొడ్ల స్థితి చక్కబడునేమో చూడవలయును.

దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషానిలయము, కుక్కునూరు వై నిలయపు ప్రభవ సంవత్సర నివేదిక చేరినది. నిజము రాష్ట్రమునందలి పాల్వంచసంస్థానములో కొత్తపల్లి వెంకటరామ లక్ష్మీనారాయణ శర్మగారు గౌతమీ ఆశ్రమమును ప్రతిష్ఠించి, అందు పెక్కు గ్రంథములతో గూడిన ఆంధ్రభాషా నిలయము నేర్పరచి, మాతృభాషా సేవ గావించుచున్నారు పుస్తకభాండాగారము, వార్తాప్రతికారసమందిరము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నవి ఈ నిలయముపతమున విద్యద్యరేణులు సలుపు నుపన్యాసములు ప్రజలలో ప్రబోధము గావించుచున్నవి. శృష్టదేవరాయ, బమ్మెరపోతనామాత్య వేమనవర్ణంత్యుత్సవములు జరుపబడెను. భజన సమావేశములు, పురాణకాలక్షేపములు జరుగుచున్నవి గ్రంథాలయమునందు 1605 గ్రంథములు కలవు. వీనిని పలుపురుపయోగించుచున్నారు. పరసమందిరమునకు ఇరుపదియైదుపత్రికలు వచ్చుచున్నవి. నిలయాభివృద్ధికి తగిన రాబడిమాత్రము చేకూరుట లేదు. స్వంతభవనములేకపోవుటచే ఇబ్బందిగలుగు

చున్నది. ఇందుకుగాను ధనసహాయము చేయవలయునని, కార్యదర్శిగారు విన్నవించు చున్నారు కీరి విన్నపమును ంద్రమహాజనుల సఫలరూప ప్రార్థితులు

రాజ్యత్యాగము

అమనుల్లారాజుగారు ఆంగ్ల రాజ్యమును విడనాడి రనియు, వారి జ్యేష్ఠసోదరులగు ఇనయతుల్లారాజు రాజగుదురనియు, వెలువడినవదంతి నిజమగుచో, ఆంగ్లనిస్థాన వ్యవహారములందు విషమస్థితి జనించె నని ఎంచవచ్చును ప్రజల అసంతృప్తిని దొలగించుటకు, అమనుల్లారాజుగారు నూతన సంస్కరణముల నుపసంహరించుకొనినట్లు దెలిసెను. కాని ఇట్టి చర్యగూడ విప్లవకారులను సంతృప్తిపరుపలేదు గాబోలు. సారయరాణిగారిని గూడ విడువవలయునని, విప్లవకారులు గోరినట్లు ఇంతకుముందు ప్రచురింపబడెను. అందుకు అమనుల్లారాజు సమ్మతించజాలరు అందుచే వారికి మిగులునది రాజ్యత్యాగమే యగును. ఆంగ్లనిస్థానమునకు నాగరిక దేశములలో అర్హస్థాన మేర్పడుటకు అమనుల్లారాజుదంపతులు యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి రనుటకు నందియును లేదు వారి నడచేద్యములను శంకించిన ప్రజలు కొందరు, తిరుగుబాటుకు కారకులయిరి. భావిపరిణామ మెట్లుండునో చెప్పవీలులేదు. అమనుల్లారాజుగారు రాజ్యమును విడనాడుచో, ఆంగ్లనిస్థానమునకు లభించిన ప్రస్తుత యన్నతస్థానము నిలుచునని తోచదు.

మహాత్ముని పురశంస

గాంధీ మహాత్ముని గొప్పతనమును అమెరికను ప్రముఖు లంగీకరించినను ఇంగ్లండునం దింకను అంగీకరింప బ్రతీషువారు వెనుదీయు చున్నారు పరాధీనజాతికి జేరినవారి సుగుణాతిశయమును కీర్తించుట తమకు లోప మని బ్రతీషువా రెంచియుండవచ్చును. కాని, ఇంగ్లండునందును కొంతమార్పు గలుగుచున్నది. ఆంధ్రానుగారు మహాత్ముని సందేశమును ఇంగ్లండునందు బోధించుచున్నారు. ఇందు నిమిత్తము వీరు అమెరికాకు గూడ వెడలుచున్నారు. మహాత్ముని జీవితమును ఆంధ్రానుగారు ముగించిరి. ఆంధ్రానుగారి ప్రచారము ఇంగ్లండులో కొంత కదలిక పుట్టించియుండవచ్చును. బ్రతీషుస్త్రి యగు మిస్ మాడురాయిడినుగారు రూటరుతో ముచ్చటించుచు, గాంధీ మహాత్ముడు మానవశ్రేష్ఠుడనియు, భైర్యశాలి యనియు, మలినరహితు డనియు, బలికెను. మహాత్ముని మహిమను గుర్తించుటకు ఇంగ్లండుగూడ మొదలుపెట్టిన దని చెప్పవచ్చును. గాంధీ మహాత్ముడు గోరినరీతిని హిందూ దేశ స్వాతంత్ర్యమును సంవత్సరములోపల ఇంగ్లండు అంగీకరించుచో మహాత్ముని నిజముగ గౌరవించిన దగును.

గుట్టపు పండెములు నిలాను

గుట్టపు పండెములజూదము గాక, బక్కెటు పావులుగూడ వెలసి, దీనిని మరింత వ్యాపింపజేయుచున్నవి స్పార్టుక్లబ్బులను పేర, మద్రాసునందును, కొలంబో, మున్నగు పట్టణములందును ఈజూదము విరివిగ సాగుచున్నది. వీనిమూలమున

ఎందరో నిర్ధనులగుచున్నారు వీరికి గుట్టపుపండెము పట్ల నెట్టి శ్రద్ధ లేదు క్రీడలతో వీరికి సంబంధము లేదు జూదమే ముఖ్యవ్యాపారము. ఇట్టి చెడుగులు మిక్కుట మగుటచే, కొలంబో నగరము నందలి యూరపియను వర్తకులు గలసి, బక్కెటు పావులను ఎత్తివేయవలయునని కోరుచున్నారు ఎందరో స్వల్ప పుజితగాంధ్రు పడుచున్న బాధలను వీరు నివారింపదలచుచున్నారు సిలోను అబ్జర్వరు పత్రిక, యిట్టి జూదమును తీవ్రముగ నిరసించుచున్నది. కాని, బక్కెటుపావులను మాత్రము దొలగించిన ప్రయోజన ముండదు జూదమును పురికొల్పు గుట్టపుపండెములను గూడ దొలగించుట యవసరము. ఇవి దొలగినగాని, ఇతరవిధములగు జూదములు తొలగజాలవు.

వఫద్ కాంగ్రెసు

ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు వఫద్ పక్షపు కాంగ్రెసును నిషేధించిననూర్జిట్టి, వాక్స్వాతంత్ర్యమును వీరు పూర్తిగ నిరోధించి రని తెలియగలదు. పార్లమెంటునభ రద్దుచేయబడెను. ప్రతికాస్వాతంత్ర్యము తొలగింపబడెను. వాక్స్వాతంత్ర్యముగూడ నిరోధింపబడినది ఈజిప్టుప్రజల కోర్కె లన్నియు విఫలమయినవి. కీర్తిశేషులగు జగ్గుల్ పాషాగారు గా విం చిన నిరుపమాన త్యాగములు నిష్ఫల మయినవి. ఈజిప్టుపట్ల ఇంగ్లండు చూపుచున్న వైఖరి కడు ననభ్యముగ నున్నది. కాని, ప్రస్తుతస్థితి చిరకాలము నిలువజాలదు. ప్రజేచ్ఛ తిరిగి బలపడి, దేశదుర్గతిని దొలగింపకమానదు.

ఆఫ్ఘను విప్లవము

ఇంకను పోరాటము జరుగుచున్నది
కెనహ, జనవరి 14 — రాజగారి పటాలములకు, విప్లవకారులకు కొహిస్తాన ప్రాంతమున చిల్లక పోరాటము జరుగుచున్నది రాజగారి పటాలముల కొత్తది కాంత హారమునండి వచ్చుచున్నది హజరాతెగవారి చాలామంది రాజగారి తరపున పోరాడుటకు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. కాబూజ-జలాలాబాదు రస్తా మాయబడినది
జలాలాబాదులో అంతా ప్రకారంగా ఉండి టర్కీ నుండి సైనిక రాయబారుల వచ్చిరి కాంతివరకులకు నిర్ణయించుటకై ఆలీ అహమ్మదుఖానుగారు రాజగారి తరపు, యాజమాన్యము వహించి విప్లవకారులతోని ప్రతినిధుల నంధరిని సమావేశపరచుచున్నాడు.

ఆఫ్ఘనురాజవంశీకుడు ఆలహాబాదులో
అరెస్టు చేయబడెను
అలహాబాదు — ఇక్బాను ఆఫ్ఘనురాజుగారున్న అహమ్మదుగారి ప్రతికక్ష నంకిత డిగు ఆఫ్ఘను రాజవంశీకుడు రెండవ ఆఫ్ఘను యుద్ధములో బ్రిటిష్ సైనిక పట్టుకొనబడి అలహాబాదులో బ్రిటిష్ వారివశమం దుంచబడెను. ఆయన కనూరులో ఆరు నెలల పర్యంత బయరు ఖానుగారు బ్రిటిష్ వారియొక్క లేకయిరిప్పించుకొని పారిపోయిరి ఆయనతమ్ముడు సర్దార్ సర్వారు ఖానుగారు అలహాబాదులో అరెస్టు చేయబడిరి యాలోషియను లాకవోలో ఉంచబడిరి ఆయనవశముతో నున్న కుట్రలన్నియు తీసికొనబడెను. కేవలము ప్రభుత్వమువారి జాగ్రత్తతో నుండుటకై వీరిని అరెస్టుచేసినట్లు తెలియచున్నది. కీరి సోదరడగు సర్దారు రషీదుఖానుగారు కీరిని సందర్శింపజొవుచున్నాడు.
(ఆంధ్ర)

ఆఫ్ఘను రాజుగారి

రాజ్యపరిత్యాగము
వదంతిగా నున్నది
దిల్లీ, జనవరి 14 — ఆఫ్ఘనుల రాజగు అహమ్మదుగారు తమ అన్నగారగు ఇనయతుల్లారాజు రాజ్యము కోప్పగించి వాయువీమానముమీది కాంధహారముకు వెళ్లినట్లుగా పత్రికా ప్రతిపాదనలతో వదంతిగా నున్నదని పేషువరు వార్తలపలన తెలియచున్నది.
(ఆంధ్ర)

పరమేశ్వర వాక్ విరచితాస్త్రజ్ఞాదు.

“మీ రేమాత్రము చలించవలదు”

గుజరాతు విద్యార్థులకు నారిమనుగారి ప్రబోధము

అహమ్మదాబాదు, జనవరి 12 — సైమను సంఘము బొంబాయిలోపుటో విగినకోజున అహమ్మదాబాదులో గుజరాతు కాలేజీ విద్యార్థులు కాలేజీ బహిష్కరించియుండిరిగా కారణమున ప్రిన్సిపాలు విధించిన జరిమానా రద్దు చేయకపోవుటవల్ల గుజరాత్ కాలేజీ విద్యార్థులందరూ సమ్మెసాగించిరి.

యూనవన నాయకుడైన నారిమనుగారు బొంబాయినుండి అహమ్మదాబాదు విచ్చేసి విద్యార్థులకు సంబోధించి యిట్లు చెప్పిరి. భారతదేశమంతయు మీపై దృష్టి సారించియున్నది ఇదివరలో బాక్సోలీ ప్రజలకై చేకమెట్లు యెదురుచూచినదో నేడు మీ పత్యాగ్రహ పర్యవసానముగూడ తేచియున్నది మీరు ఒక క్షణ అంగుళమైనను చలించవద్దు. ప్రస్తుత విద్యావిధానములకు చదువవేర్చిన చానిసలు తయారగుచున్నారని కనుక యీ పాఠశాలను మేన విద్యావిధానమును మీరు ప్రతిఘటించవలయును ఎవరో కొందరు విద్యార్థులు తప్ప మొత్తముమీద అందరూ కాలేజీ బహిష్కరించుచున్నారు. ప్రిన్సిపాలుగారు విద్యార్థులకు మందలించుచు ప్రకటనజేసిరి. యాఫ్ ఏ క్లాసు విద్యార్థులు మూడు రూపాయలు జరిమానా చెల్లించినవేగాని 15 తేదీన జరుగువరకు రానియ బడరనియు అట్టివారికి పరీక్షెట్లు యివ్వబడననియు ప్రకటించిరి.

యూనవన సమితి కార్యదర్శిగారితోను ఇంకొక విద్యార్థితోను మాట్లాడిరి. సమ్మెచేయుటకు తీర్మానమును మీరే యువపాదించి బలపరచిరా యని యడుగుగా వారు అవునని బదులు చెప్పిరి.

సానుభూతి తీర్మానములు

వందేక జనవారిలాలు సెహూగారిని అహమ్మదాబాదున కార్యనిర్వహించు తండ్రివార్త వంతబడెను.

లాకాలేజీ విద్యార్థులును, పూనా యూనవన సంఘము వారును గుజరాతు కాలేజీ విద్యార్థులవరకు నామోదించుచు ప్రిన్సిపాలుగారి చర్యను ఖండించుచు తమ తీర్మానములను తెలియపరచిరి.

డాక్టరు హార్డికేరుగారి ప్రవచనము

సంసాన ప్రజా మహాసభకు హాజరగుటకు తిరువాన్కూరు పోవుచున్న హార్డికేరుగారు యిట్లు చెప్పిరి. —

దేశములోనున్న యూనవన సంఘములన్నియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదసంఘముగా మారినది ఈ యూనవనము యెట్టి నిరంకుశ తీవ్ర శిక్షలకైనను సంసిద్ధులుగా నున్నారు. కాబట్టి కాంగ్రెసువారు ఈ యూనవనసంఘముల కృషి నామోదించి పరిగణించుట యుక్తము. (ఆ. ప్రె.)

జాతీయ ఆరోగ్యవారము

16-వ తేదీ బుధవారం కార్యక్రమము

మధ్యాహ్నం 2 గంటలు మొదలు సాయంత్రం 5 గంటల వరకు వ్యాయామ ప్రదర్శనములు వై. ఎం. సి. ఏ కాలభటులు భారతయువకసంఘము కివాజీ వ్యాయామమండలి మున్నగు వారిచే జరుగవలెను.

సాయంత్రం 5 గంటలు మొదలు 7 గంటలవరకు సినిమా ప్రదర్శనములు యూక్రిందిస్థలములలో జరుగవలెను. ఎల్విక్స్ ప్లాస్, పిక్చర్ ప్లాస్, గెయిట్ థియేటరు, క్రాస్ థియేటరు, వెలింగ్ టర్ సినిమా.

సాయంత్రం 6 గంటలు మొదలు 7 గంటలవరకు సినిమా ప్రదర్శనములు ఎన్. ఐ. ఏ. ఏ. గ్రౌండ్స్ లో యూక్రింది వారిచే జరుగవలెను. (1) డా. ఏ. జి. కమితగారు, (2) ఆరోగ్యకాళివారు.

ఉపన్యాసములు చిత్రపట ప్రదర్శనముతో యూక్రింది స్థలములలో నొసగబడును. ఏండ్లర్వోహాలు, వచ్చయ్యహాలు, వై. ఎం. సి. ఏ. (ఎస్.ప్రసేడు) వై. డబ్ల్యు. సి. ఏ. (పూనముల్లి హైకోర్టు, తేవేరి) డోవెటన్ కాలేజీ (వెవేరి), ఇవార్డుమూలు (వెవేరి) నేపాపదనం, (మైలాపూరు) సి. ఎస్. ఎం. మూలు (కీల్స్) ఇంజనీరింగు కాలేజీ, (గిండి), హిందూ మై మూలు (టిప్టికే), విల్లింగ్ డోవెటన్ కాలేజీ (టిప్టికే), క్వీన్ మేరీస్ కాలేజీ (మైలాపూరు), (రెసిడెన్స్ కాలేజీ (చేపాక్), ఎన్. ఐ. ఏ. ఏ. గ్రౌండ్స్, హోల్వార్డు ప్రెయినింగుమూలు (రాయపేట), (రెసిడెన్స్ ప్రెయినింగు మూలు (ఎగూర్క.)

సాయంత్రం 7-7.30 గంటలకు సంగీతకాలలో గాన ప్రదర్శనము.

గాత్రము-శరణాధీశ్వరులు.

ఫిడేలు-సుబ్రహ్మణ్యశైలం.

మృదంగం-మధురమత్తుగారు.

జందరు హిందూకాలేజీ అందు మోస్కూలు పూర్వవిద్యార్థిసంఘముయొక్క జయంత్యుత్సవము

ఈ సంఘముయొక్క జయంత్యుత్సవము 19-1-29 వ తేదీనండి 16-2-29 తేదీకి మధ్యబడినది గవర్నమెంటువారు 19-1-29వ తేదీన ఆర్మీ ఆఫీసులున్న కోర్టులన్ని ననిచేయవలెనని ప్రయోచించియున్నారని అందువలన ప్రైవేటు చేయబడినది. దీనిని పూర్వ విద్యార్థులు గమనించుటకు కోరుతున్నాను.

దైత శ్రీరాములు,

పూర్వవిద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి

దీప్తి, జనవరి 14 — తెంగాలు ప్రభుత్వోద్యోగులు కె. సి. ఫ్రెంచి ఐ. సి. ఎస్, రా. బి. ఆముల్ పద్మ మఖి గార్లు భారత కాపవపథ్యులగు నియమించబడిరి.

మో హి నీ తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు స్వీడ్య, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. శుందరల మోహాలవల్లములకు ప్రాపగుతులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు నువాసన చెప్ప నలవి గాదు తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారుగూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలో చుంచును పుట్టు నియ్యగు దీనియందు మనోహరముగు నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి జలకాలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పు ఇదేసి యున్నాము కేరూలు, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మకొంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

ఇటువంటి మంచి కారెవ్వడును యిదివరలో లేదు- MORRIS CARS

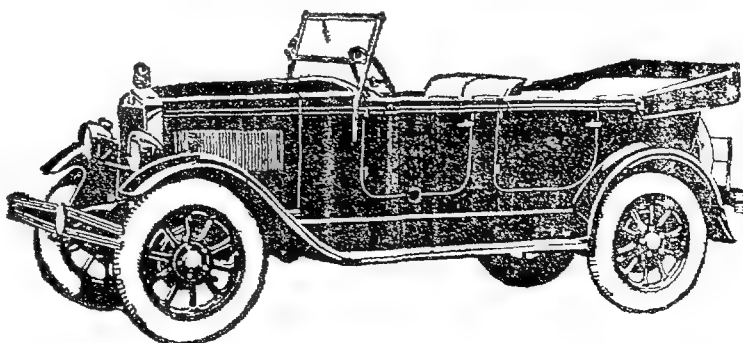
ఎక్కువగా అభివృద్ధిచేయబడిన మాదిరిలు

తక్కువ ఖరీదులకే లభించును.

మోరిస్ యంజనులో అభివృద్ధిమార్పులుచేయుట కవకాశము లేనందున ఎగుమతిదారులు బండి విషయమై ఉపయుక్తమైన మార్పు లొనరింప నమకట్టిరి. దీనికి ఫలితముగా యిదివరకెవ్వడును యిటువంటిదిలేదనిపించ మోరిస్ కారే - మితవ్యయమునకు, చాలకాలము పని చేయుటకు, సౌఖ్యమునకు, అందమునకు, విలాసమునకు పెర్ఫెక్ట్ గగ న్నది నాగరికత విషయమునను సౌఖ్యవిషయమునను ఉన్నతదశనంది న న్యూమోడెలు మోరిస్ కారు సొంతదారులు యీ కారుయొక్క ఖరీదుకు రెండింతలుమించిన ఖరీదుగల కారుతో నిది నమమైనదని పోల్చదగిన కారని గ్రహింపగలరు.

సెలూనుకారుకు కోచిపని స్టోన్ బ్రానురుగులోను, డీప్ మో రూన్ బ్రాంజి రంగులోను టూరరుకు వైరుమారూను, బ్లూబ్లాకు, డీప్ మోరూను బ్రాంజిరంగులును వేయబడినవి

మోరిస్ కారులోని యువకరణములు	ఇతర మోరిస్ మాదిరులు ముఖ్య రేపు
ట్రైప్ స్పీడ్ మీటరు, గడియారము, ఆ యిల్ గేజ్, ఆ మీటరు, ఇల్యూమినేట్ డ్ నాన్ క్లెర్ ఇనుప్రె మెంటుబోర్డు, ప్ర క్కలందు ప్రత్యేక హెడ్ లాంపులు, బార్క్ రులైపు డిప్సింగు హెడ్ లాంపు లు, ఎలక్ట్రిక్ హోరను, ఆటోమేటిక్ విం డ్ స్క్రీక్ రేపరు, డబుల్ బంపర్లు, ముం దు వెనుక, లగేజిగర్లు, పనిముట్ల పెట్టి వగైరా.	ఫలములందలి ధరలు 11.9 మోరిస్ కాలి 4 సీటురు రు. 3,250 11.9 మోరిస్ కాలి సెలూను రు. 3,650 14.28 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డు 5 సీటురు. రు. 3,975 14.28 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డు సెలూన్ రు. 4,525 16.40 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డు టూరర్. రు. 5,600 16.40 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డు సెలూన్ రు. 6,175

మోరిస్ స్వేరుపార్టుధరలు ఫ్యాక్టోరీ స్వాధీనమందున్నవని మరు వకుడు. మోరిస్ నేవ ఎవ్వడును మీ ఆధీనములో నుండును
16/40. మోరిస్ ఆక్సుఫర్డు టూరర్ రు. 5,600 ముఖ్యరేపులము
అడినన్ ఆండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.,
మంట్ రోడ్, మద్రాసు

సంస్థాన ప్రజల మహాసభ

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును
సమాఖ్య ప్రభుత్వమును కావలెనని
అద్యక్షుడు కోరుట

విశ్వేశ్వరయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

ట్రైవాండ్రమ్, జనవరి 14 — పశ్చిమబెంగాల్ సంస్థాన ప్రజల సభ ఈరోజున యెచ్చట సమావేశమయ్యెను చాలమంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి సర్ యమ్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు సభాధ్యక్షుల పదవిని యీక్రిందివిధముగా స్వీకరించెను

సంస్థాన ప్రజలు ప్రస్తుత సంగతిపర్యవేక్షణ కడు జాగ్రత్తతో నడయుచున్నారని భారతదేశమునకు సమాఖ్య ప్రభుత్వమున, సంస్థానములలో బాధ్యతాయుత వరిపాలన మను వారు కోరుచున్నారని

సహ్యానివేదిక

సహ్యానివేదిక సరసముగానే యున్నది బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలు సంస్థాన ప్రజలకై చేయదగినదలయు చేయుచున్నారని వివరము సంస్థాన ప్రజలకు తమ యోగక్షేమములను జాగ్రత్తతో చూచుకొనదగుదల

బట్లరుసంఘము

భారత రాజకీయ సంస్కరణములను గురించియు అంగ్లేజీమనక బారిసంస్థానముల రాజకీయమును గూర్చియు వివరించి బట్లరు సంఘమును గురించియు, సైమన్ సంఘము ను గురించియు అధ్యక్షుడు ముచ్చటించుచు నిట్లుచెప్పెను —

ఈ రెండు సంఘముల కార్యక్రమములలో ఉదారభావముగాని, న్యాయముగా, యెమాటమును అనుకడదు

సంస్థానాధీశుల సభ

సంస్థానాధీశుల సభను గురించియు, భారతసంస్థాన ప్రజల కష్టములను గురించియు తెల్పి, తమస్వీకృతి ప్రకటన అవస్థల నెట్లు వినియోగించవలసినది నిర్ణయించుటకు పాత్రుగలిగియున్నారని చెప్పెను

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము

సంస్థానములలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వస్థాపన ముంద విలెనని చెప్పెను ప్రస్తుత బ్రిటిషు వరిపాలనము, ని, సంస్థానములయందలి వరిపాలనాని, ప్రభాభివృద్ధికి తోడ్పడుటలేని చెప్పెను బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపించబడినప్పుడే గాని, అంతకు ముందుగాని వాత్సర్యతంత్ర్యము, పరిశాస్త్రాంత్ర్యము, సభ్యులచేసినచున్న సామ్రాజ్యము యేర్పాట్లు చేయబడవలెనని వారు చెప్పెరి

సంస్థానాధీశ్వరులు కాలానుసారముగా మారవలెను

సంస్థానాధీశులు కాలానుసారముగా మారి ప్రజలస్వాతంత్ర్య ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలెను అందువలన తమకు సూత్రముగాక తమ వంశపారంపర్య తమ కుటుంబములగుడ శ్రేయమునని చెప్పెరి

సమాఖ్య

భారతదేశమునకు సమాఖ్య ప్రభుత్వముండి రాష్ట్రములకును, సంస్థానములకును అందు రిగిన ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని యాచిచెప్పెరి, సంస్థానములలో 15 సంవత్సరములలోగా బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మేర్పాటు చేయబడవలెనని భారతప్రజలు స్వీకరింపవలెనని సాధించుటకు బాధ్యతను బ్రిటిషువారు వహించవలెనని యితరుల కోరక, ప్రస్తుత సిరంజీఫదర్లని అంతయు నొందించి దురదృష్టవంతులగు భారతదేశమును స్వాతంత్ర్యోత్సాహముగా చేయవలెనని వారు కోరిరి ప్రస్తుత విమరశకములగు భేదములు దేశమునకు వారి కరములు

ముగింపు

ఉపన్యాసమును ముగించుచు అధ్యక్షు లిట్లుచెప్పెరి — గిరంజీప్రభుత్వమున కాలమునకు బాకిరావు అప్పటినుండి ప్రయత్నమును, ప్రకటనమునకు లాభమునకు సంస్థానాధీపతులు తమ సంస్థానములకు నవీనరాజ్యములతో తొమ్మిదవ వానిగాచేసి వానియందు నివసించు ప్రజలను విజ్ఞానవంతులుగా ను, రాజకార్య పక్షముగాను చేసి వారిని అభివృద్ధికి తేవలెను

ప్రముఖుల సందేశములు

సత్యమూర్తి, రాజగోపాలాచారి, మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారి తంతివార్తలు

ట్రైవాండ్రమ్, జనవరి 14 — బీవాన్ బహదూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు తంతులుగా రీక్రింగి సందేశమును భారత సంస్థాన ప్రజాసభకు వంపిరి, తెలు ప్రయాణముచేసి సభకు

శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరీ కంపెని, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు

మోసములేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో కొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కంపులు వేదిగినవగలు, ఉంగరములు, కాళ్ళ గొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పళ్ళెములు, కాఫీపెట్టు ఎల్లప్పుడు సిగ్గుముగా నుండును

నవరసుబంగారునకు, వాడివెండికి, కొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ

4387

నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిసికొందుము. సాంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయేమాపుద్దేశ్యము. బంగారువెండి వస్తువులమీద ఎంగ్రేవింగ్ నగిషిపనులుచేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైటరు - ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

విశ్వేశ్వరయ్యగారి అధ్యక్షతన మొదలైన ప్రజల సభ

వస్తువుల దేహవాద్యము చాలవండుకు చింతిస్తున్నాను. ఈ సందర్భమునకున సభాధ్యక్షుడగు విశ్వేశ్వరయ్యగారి యనుభవము, బుద్ధిశక్తిలయల వలన జయప్రదముగా నగిషిపనులని నా కేపందేహమును తేవు, సభ జయప్రదముగాజరుగుగాక యి కొరకున్నాను

గాంధీ ఆశ్రమమునుండి శ్రీయత సి రాజగోపాలాచారి గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు

విశ్వేశ్వరయ్యగారి అధ్యక్షతన మీరు శ్రేష్ఠవయోగములకు పరిపూర్ణ చేయుచురుగాక! భారతదేశ మంతయు ఒక్కదేశమే బ్రిటిష్ పరిపాలితదేశము అభివృద్ధి నొందుచుండగా సంస్థానము వె-కబడియుండగా వు సంస్థానాధీశులలో నొకడైన విశ్వేశ్వరులను ఎవ ముందుగా గారి శ్రేణిసేయి త్యాగ వాద్యము కలంబొంది భారతదేశములో ప్రజాపాలనయొక్క ఉపయోగమును చాటి దేశముల విశ్వాసమునకు పాత్రులగునగుదలను

సత్యమూర్తిగారి సందేశము

భారతదేశమున కంటికిని పలకబడించిన వ్యవహారములలో చర్చించవలసినవృద్ధుల సంస్థాన ప్రజలకు గూడ తగిన ప్రాతినిధ్యముని వాహిచూడగలగడం బడవలెనని నీ ను అవివక్షత వహింపబోయి చెప్పివలెను సభవారు పూర్తిగా నామోషించెదరుగాక! భారతసంస్థానములలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపించబడవలెనని బ్రిటిషు పరిపాలిత భారతదేశములో సమానసానము నివ్వకుండురుగాక యని మనము బ్రిటిషు పాలనను కోరవలసియున్నది (ప్రెస్)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వర్ణయవితేఖరి)

రాజుపేట, డిసెంబరు 18-11-29 తేదిన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ డాక్టరు శివరాజు వెంకటరామారావుగారి మేడలో జరిగినా సెన్సిటివ్ సర్జికలరాజుగారి అధ్యక్షత వహించిరి యరవముండి సభ్యులు హాజరైరి తీర్మానములను జరిగినవిట్లు ఈక్రిందితీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

(1) 43 వ దేశీయమహాసభ (కాంగ్రెస్) లో కావించబడిన తీర్మానములను ఈ సభవారు సంపూర్ణముగా తిరిగి వహించి ఆమోదించి అనుబంధ పెట్టుబడు జిల్లాప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాడు

(2) (క) జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారిచే లోగడ నియమించబడిన ఆర్థిక సమయము కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమునకు బంబే పెట్టుబడు వెంటనే సొమ్ము వసూలుచేయబడును, రిసెటిల్మెంటు పండ్లములతో శ్రేష్ఠతముగ ఈజిల్లాలో జరగవలసిన కార్యక్రమముయొక్క విధానము గిర్నయించి సాధ్యమైనంతవరకు ఈ సభకు తెలియజరుగుటకు తీర్మానించడమొగిరి.

(గ) ఆలంకారము సమూహముచేయబడిన సొమ్ములొక్క 8000/- నిరాశము నెట్లులు సెటిల్మెంటు కమిటీకి వంపించుటకు అధ్యక్షులకు అధికార మివ్వబడిమిగిరి

(రి) కలకత్తా కాంగ్రెస్ తీర్మానముసారిముగా వెంటనే జిల్లాలోని గ్రామసంఘములను పునరుద్ధరించవలె ననియు ప్రతిగ్రామములను అధ్యక్షులు 5 గురినైనను గ్రామసంఘమునకు, కట్టలముందు సభ్యులుగా చేర్చవలెననియు, ఈసంఘమువారి తాలూకాసంఘములను జిల్లాలోని కాంగ్రెస్ సేవకులను హెచ్చరించుచున్నాడు

లాహోరు సిపాయిల సత్యాగ్రహము

సిపాయిలు యధాధీనిగా భీష్మించియున్నారని

లాహోరు, జనవరి 11 — పాత సిపాయిలు లాహోరులోని పేలారం కోట్ల ద్ద యధాప్రకారముగా ప్రసించి యున్నారని వీరిమొరలను విజ్ఞాపించికొనుటకు వీరితరపున 5 గురు ప్రతినిధులు వచ్చినయెడల ఆలించెనని గవర్నరుగారు చెప్పిరి కాని, సిపాయిల నాయకులు ఇద్దరును విడుదలచేయబడినకేగాని తమ విజ్ఞానములను చెప్పుటకొనలేదని ప్రసించియున్నాడు సిపాయిలు సమ భావమునకు రాకపోవుటచే విశుభ్రుడై గవర్నరుగారు లాహోరుదిడిది ఇల్లెరి పెట్టుటకు తూర్పుము తమ కానిస్టేబుల్ కుంతులతోడను అవధికారులు కొందరితోడను ఎంకతించి జల్లెల తోడే తెరియెడు.

రావిపె-తెంద్రమ్మ సిపాయిలను మేలారంలోడ్డునద్ద నున్న సిపాయిలును కా తమ గానున్నార అవధికండి కదలి పెట్టుటలేదు కొత్తజనముచ్చి వీరిని కలిసికొనుచున్నప్పటికిని పోలీసువారు అధ్యంతరతరములలేదు

నాయకుల విచారణ

వీరి నాయకులగు సర్దార్ల సంపూర్ణసింగు రిపల్లారు అనువసించుగార్ల విచారణ ఆడిషన్ల జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద జరగచున్నది ఓరిగి శేకు వాయిదావేయబడినది

చమనాలాలుగారి హత్యవ రిత్తము

లాహోరు, జనవరి, 11 — అయికోపా మహా సంగ్రామమును బ్రిటిషు వారి తంపున కల్పింపి బోరాడిన యీ సిపాయిలు వేడు తిండిశోక అల్లగురుండులు చాలాకోపనియమని దివాను చమనాలాలుగారు చింతిల్లుచు, యీ సిపాయిల సత్యాగ్రహమునకు పోలీసువారి అత్యక్త వ్యవహారచర్యలే కారణమని తెలియజేసిరి.

గవర్నరు మెంటువారు అరెస్టుచేసిన వీరి నాయకులను రెండు వేల రూపాయల బావి నమోద వదిలివేయటా సమ్మతించిరి. కాని, గవర్నరుగారితో మాట్లాడి యీ సి. లు కష్టనిధులను చెప్పుకొనటకై వేర్వేరు జిల్లాలు చెందిన యీ సిపాయిల తరపున జిల్లా కోక ప్రతినిధిచొప్పున 15 నుండి ప్రతి నిధులను ఎన్నుకొని వంతులకై ముందుగ అనువసించు సంపూర్ణసింగును విడుదల చేయబడవలెననియు వారు యీ ప్రతినిధుల ఎన్నికనిమి త్తమై సిపాయిలయెదుట యభ్యర్థనీం, వ నవజ్ఞ నొపంగవలెననియు సిపాయిలకోరిరి ఈ సంగతి దివాను చమనాలాలుగారు గవర్నరుగారి కరింగించిరి. కాని ప్రత్యుత్తరము రాలేదు

గవర్నరు మెంటువారి ఉత్తరువు

సత్యాగ్రహము పూనియున్న యీసిపాయిల అందరకును గవర్నరు మెంటువారు యీ క్రిందితీరిగా ఉత్తరువు జారీచేసిరి ఈ విధముగా నడివిధిలో రేయింబవట్లు మాన్యుండుట ల్ల కలిగిడి ప్రయోజనములేదు ప్రతి సిపాయియును తన కష్టనిధులను ఎవరముగావ్రాసి గవర్నరు మెంటువారికి విజ్ఞాపనద్రమములను వంపవలెను ఇప్పుడు మీరు అవలంబించుచున్న చర్యలెల్ల మీరు కోరునది గౌరవయో బోధపడుటలేదు (అ ప్రె)

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ

అజ్ మిర్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమును రద్దుచేయుట

బీవార్, జనవరి 14 — పోయిన కాంగ్రెసు మహాసభకు ప్రాధుల సమ్మతములతో చాల అవకాశములు జరిగినవి గనుక, ప్రస్తుతపు అజ్మీర్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమును రద్దుచేయుటకు కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీవారు నిర్ణయించిరి.

1928 వ సంవత్సరపు నె 20 రు

బిల్లు

ఎల్లమర్రు పెంజెండ్ర ఎస్టేటు 1904 వ సం॥పు 2 వ దశ మదరాసు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆర్థము యొక్క అర్థము ప్రకారము అవిభాజ్యములుగా ప్రకటించుటచేసిన బిల్లు

పీఠిక

ఎల్లమర్రు పెంజెండ్ర ఎస్టేట్ల అవిభాజ్యములయొక్క, వాస్తవ ప్రాధమికము - దీని విషయమున వార్డులైన అన్యాయము చేయు అధికారములను చెల్లించు బాధ్యతను ప్రకటించుట యొక్క ముగిసిన దున, యందువలన యీ క్రింది విధముగా కాసిందడ మైనది -

సంగ్రహము

1 ఈ ఆర్థము 1928 వ సం॥పు ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆర్థము అని చెప్పవచ్చును. ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర ఎస్టేట్లు 1904 వ సం॥పు 2 వ దశ మదరాసు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆర్థము యొక్క అర్థము ప్రకారము అవిభాజ్యములై యుండవలెను.

2 ఇందుకు వ్యతిరేకముగా కోర్టుల తీర్పు యొక్కను, చట్టముయొక్క లేదా కాపనముయొక్క విధి యొక్కను పున్న పట్టికిని దానితో నిమిత్తము లేకుండ, కృష్ణా, వడమటి గోదావరి జిల్లాలలోని ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర ఎస్టేట్లు, 1904 వ సం॥పు 2 వ దశ మదరాసు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆర్థము యొక్క అర్థము ప్రకారము అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్లుగా యందుములముగా ప్రకటించబడుచున్నవి మరియు అవి రాజీ ప్రస్తుతపు భూమియొక్కయు, అతని వారసులయొక్కయు, అతని తరువాత అతని స్థానమునకు వచ్చువారి యొక్కయు, స్వామ్యము క్రింద నున్నవగు ఆ ఆర్థముయొక్క నిబంధనలకు లోబడి యుండవలెను.

వివరములు

3 ఈ ఆర్థము ప్రారంభముగలకు పూర్వము చేయబడిన యేదైన అన్యాయమునాని లేదా అన్యాయమునాని ఈ ఆర్థము కాధింపబడదు.

ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరములు.

ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర ఎస్టేట్ల జమీందారగు శ్రీరాజా శోభనాద్రి అప్పారావు బహదూరుగారు సరాసరిగా పురాతన నూత్రీడు సంస్థానాధీశుల వంశములోవారు పిత మేదూరు, నిడదవోలు ఎస్టేట్లలో ప్రముఖుగా పాతక భాగమునకును, ఆ రింట ఒక భాగమునకును కూడ స్వామ్యదారులు.

పురస్కరము ౪ లా. ౮ 2, మదరాసు 128 యంపలి ప్రీవీ కాన్సిలువారి తీర్పులకు విభాజ్యముగా ప్రకటించబడి దాని ఫలితముగా వేరుదరబడిన పురాతన నూత్రీడు జమీందారీలో, యిట్లను అవిభాజ్యములుగా చేయ నుద్దేశించబడిన ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర యెస్టేట్లు ఒక భాగముగా సంకలనము చేయబడు నూత్రీడు కప్పము చెల్లిండు గొప్పభూస్వాములుగా నుండినప్పటికిని పురస్కరము నూత్రీడు జమీందారులు తమక్రిందనున్న ప్రదేశములో ప్రాయశముగా సంపూర్ణ అధికారమును చెల్లించుచుండిరి నూత్రీడు ఎస్టేట్లయొక్క స్వభావమును, తరచును గురించి కృష్ణాజిల్లా కోర్టువారును మదరాసు హైకోర్టువారును కూడ నూత్రీడు జమీందారీ పురాతనమైనదనియు అవిభాజ్యమైనదనియు, దాని వారసులము గానికే చేరిన సామంతసంబంధము యొన లేదా సైనిక సంబంధమైన స్వాధీన హక్కులక్షణములతోగూడి 'ప్రైమో జెనెరె' (అవశ్యమయినచో నూత్రీడు వారసులయొక్క అచార చట్టములచే కాసింపబడుచుండెననియును నిర్ధారణగా తీర్పు చేసియున్నాడు అయెస్టేట్లయొక్క విభాగము దాని వంశీకుల స్వేచ్ఛల చేయబడతగాక శేషము రాజసీతి ననుసరించి గవర్నమెంటువారు కలగజేసి కొన్న జోక్యములను గవర్నమెంటువారి యాజ్ఞలను చేయబడదనవచ్చునట్టిది, అదీ యెవ్వరకు రెండు యెస్టేట్లుగా విభాగింపబడదో అప్పుడే దాని స్వభావము మరిపోయినదన్న ముఖ్య కారణమునబట్టి అది విభాజ్యమైన యెస్టేట్లు అని ప్రకటించవలెనని (ప్రీవీ కాన్సిలు న్యాయమూర్తులే సమక్షమెస్టేట్లు పెంజెంటు సెటిల్మెంటు కాలమునకు అవిభాజ్యముగాను, అన్యాయము చేయరానిదిగాను, సామంత సంస్థాన స్వభావముగలదిగాను ఉండెనని తీర్పునిచ్చిరి.

సదరు ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర ఎస్టేట్లు సాలునకు రమ. రూ. 1,06,000 లు రాబడి కలిగి రూ. 10,272-10 2 లు గవర్నమెంటువారికి పేషెంట్లు చెల్లించునవియొప్పునవి ఈ యెస్టేట్లకు సంపూర్ణ స్వామ్యదారైన సదరు శ్రీరాజా శోభనాద్రి అప్పారావు బహదూరుగారు యీరెండు యెస్టేట్లు ప్రైమో జెనెరె చట్టముచే పాలించబడు అవిభాజ్యపు, అన్యాయముగా చేయ నీలలేని యెస్టేట్లుగా ఆనధివింపబడవలెననినవి, తమ

రాత్రి మిగుల సహాయముగ
నుండి రక్షింపగలది అమెరికన్
ఎవరెడీ విద్యుద్దీపము

1624

సిటీ ప్రాగ్రెసివ్ ఫండు లిమిటెడ్

19, వల్లభ అగ్రహారం, తిరువల్లిశ్వరస్వేట, తిరువల్లి శ్రీశైల, మద్రాసు.

ఈ ఆఫీసుయొక్క కూరి చిట్ ప్రాంతంలోని మొదటకు యీదినవసాకర్యములు యిచ్చబడినవి 1 జూన్ 2, 1928, ఆంధ్ర, 8 తక్కువవడ్డీ అనగా నూటికి సం॥కు రు 4 1/2 చొ॥ అప్పులయ్యి, వడ్డీ రిగి యిచ్చుట, ప్రీమియము కట్టుట, మొదల కాగలంబులకు చందా రు 10/- తక్ హెచ్చింపులు వివరములు కోరినవలెను.
(By order) కె. వి. అయ్యర్, శ్రీశైల.

54

వంశములో, వంశాచారము, గౌరవము మోదాను నిలబెట్టుట కొరకు అవి విభాగింపబడగూడదనినవి తమ యిష్టమును, పుష్కలమును తెలియబరచిరి

సదరు శ్రీ రాజా శోభనాద్రి అప్పారావు బహదూరుగారికి ప్రస్తుతము యిచ్చబడిన మొదటకు కలరు ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర యెస్టేట్లు మాత్రమే అవిభాజ్యముగా చేయ నుద్దేశించబడుచున్నందున, మేదూరు యెస్టేట్లలో పాతక భాగమునను, నిడదవోలు యెస్టేట్లలో ఆరంట ఒక భాగమునను ఇవి రెండును కలిసి సామంతుల మదరాసు రూ. 1,80,000 లు ఆదాయముగలవై ప్రస్తుతపు జమీందారులయొక్క రెండవ కుమారులకును, మిగిలిన వారికి యిచ్చబడు కలగగల యేదైన పుత్రుల సంకలికిని చాలినంత యెర్పాటుగానున్నవి. 1918 వ సం॥పు 2 వ ఆర్డరుచే దొడ్డప్పకాచకనూరు జమీందారీ అవిభాజ్యముగా చేయ బడినది. జమీందారుగారికియిదరులకును పుంశీరసియు, ఆదే ఆర్డరుచే అవిభాజ్యముగా చేయబడిన పుయ్యూరు యెస్టేట్లకూడా నూత్రీడు జమీందారులొ ఒక భాగమునయు నందుచే ఎల్లమర్రు, పెంజెండ్ర యెస్టేట్లు యిద్దరియందున్నవో శేషములను అదే స్థితియందుండెననియు యిచ్చబడి చెప్పవచ్చును.

కోరిన ప్రకారము కాపనములమైన ప్రకటన గావించుటకు చట్టసంబంధమైన ఆదేశము లేనియు లేనందున, ప్రస్తుత విషయము 1904 వ సం॥పు 2 వ మదరాసుఆర్థము కాపనముగలకు ఆధారమైన నూత్రీడుక్రిందకు వచ్చుచున్నందున, ఈ యెస్టేట్లు 1904 వ సం॥పు 2 వ దశ మదరాసు అవిభాజ్యపు యెస్టేట్ల ఆర్థముని పెంజెంటుయొక్క 1 వ అనుబంధములో చెప్పుట యుక్తము.

భార్య పెంటుబాగ్గిజిట్

రంగూన్ బహిష్కరణ యత్నములు

1000 వసూలగుట

రంగూన్, జనవరి 12 - నైపు కామిషను ౭ రూపకు ఈ నెలఖరణలో నమృనపుడు బహిష్కరణను తీవ్రముగా కొనసాగించుటకు అన్ని పక్షముల ప్రమాదేశము బందూలా ప్రెస్ లో జరిగెను బర్మాదేశనాయకులు, భారతీయప్రముఖులు కలిసిన సంఘమొకటియు, ఖర్చులకై డబ్బునములచేయుట కొకసంఘమును యేర్పాటుచేయబడెను. ఖర్చులకై రు 1000 సభలో వసూలయ్యెను.

(ప్రీ ప్రెస్.)

కర్నూలు లా రెన్యుగారిని పంపివేయుట

లజపతిరాయగారి అంత్యక్రియల సందర్భమున ఒకపేరు జనసభాసభాలోనికి బాంబులతో విచ్చియుండెనని అనమానింపబడెను ఆపేరు (పేరు) ప్రభుత్వరాయలు విమానదోనాఖరకు కర్నూలు లా రెన్యు అని అనమానముగూడ కొందరికి యుండెను అందుచే ఆతనికి యెట్టి అపాయము కలుగకుండుటకై ప్రభుత్వమునా రాతనిని ఇంగ్లాండులో ఉద్యోగముజేయ పంపివేసిరి. బాంబాయిలోని 12 వ లేవీన బోయర్ స్టీమరులో సెలను నాతడు మార్చిలెను మీదుగ ఇంగ్లాండునకు బోవుచున్నట్లు గలదు. ఈ సెగారు కర్నూలు లా రెన్యుగారే యని రూఢిగ తెలిసెను.

(ప్రీ ప్రెస్.)

శ్రీశైలయాత్ర

వెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైలయాత్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధతైత్రీడు శ్రీశైలయాత్రను జేయుటకు ప్రజలు ఆరణ్యములమధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసినవారలకు విదిరము ఆరణ్యమధ్యమునందు యాత్రము అన్నము నీరు లేకను చాల ప్రమాదమునుడు అట్టిశ్రమను కొంతయైనను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణానానాధ్యక్షమునందున్న వెద్దచెరువునకు ప్రయాణి గాడేవల్లి అప్పయ్యకాస్త్రిగారు ను వారితో బుట్టువు సీతమ్మగారును అన్న సత్రమును వెట్టి యాత్రములకు సకలసౌకర్యములను చేయుచున్నార యిట్లు అన్నదానము చేయువారి సన్నిహితులకు ధర్మకరాయణులైన పుణ్యార్థులు యథాశక్తిని సహాయముచేసి అన్నదాన పూర్వము గట్టుకొనుట పరమార్థము సహాయముచేయవలసిన ధర్మాత్ములక్రింది చిరు నామాకువారి సహాయమును పంపుటకు వేడుచున్నాము.

1 కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జే వెంకట్రావుగారు, సబ్బి, విశాఖపట్నం. 3. వి. పి. శే సురేష్దేగారు, డిస్ట్రిక్టుబార్డు ప్రెజిడెంట్ కర్నూలు. 4. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేట్ కల్లూరు. 5. కే. వేదగిరిరావుగారు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టర్, కాశీనాథ. 6. యం. వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టర్, కర్నూలు. 7. పి. సుబ్బారావుగారు, సహకారీదారు, శోమల కంట్ల. 8. పర్యరంగారావుగారు, ముక్తేశ్వర, కింగ్డే కా లరీన్. 9. అనుమలశెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు. 10. ఎం. మునిస్వామి అయ్యగారు, పీఠరు, నంద్యాల. 11. 12. నురవరం రామ కృష్ణ శెట్టి గారు కర్నూలు, కరణం కృష్ణ రావు, కంబిడిశెట్టి 18 భీమిశెట్టిగారు, నూదూరు తాలూకాబోర్డు వైస్-ప్రెసిడెంటు 18 శేషల శేషన్నశెట్టిగారు, ఆర్థిపూరు 15 వి శివరామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు హెల్తు ఆఫీ సరు-రాజమండ్రి 16 వి బాలసుబ్రహ్మణ్యముగారు, డిస్ట్రిక్టు హెల్తు ఆఫీసరు, కర్నూలు 17 అకబాచలయ్యగారు, కర్నూలు యనపెక్కరు, శోమలకంట్ల 18 వెంకట్రామయ్య పర్రులో యిస్తుపెక్కురు శిశుగిప్పి.

గాడేవల్లి అప్పయ్యకాస్త్రి

ఆర్థిపూరు పోస్టు, (కర్నూలుజిల్లా.)

నెహ్రూ నివేదిక

తెలుగు నెహ్రూనివేదికా ప్రతులు ఆంధ్ర ప్రత్రికా కార్యాలయమున దొరకును. వలయువారు ఆంధ్రప్రత్రికా మేనేజరు గారికి వ్రాసిన బడయ గలరు.
మె 1-0-0.
వ్యవస్థాపకుడు.

విద్యవిషయములు

ఉభయభాషాప్రవీణకర్తలు

ఈమధ్య నొక సంస్కృతవిద్యాలయన కాంగ్రెస్ పాఠశాల యపదవి సంపర్కమున గలిగిన తరకాపను బురస్కరించుకొని యాంధ్రప్రదేశ్ యందు విద్యా వీ వి కక్షలవిషయమై ఐదారు లేఖలను వ్రాసిరి అందు ఏ గ్రూపు విద్యను లభయ భావలయందును, సమానపాండిత్యముగలవారనియు వీ వారికి సంస్కృతమున సామాన్యజ్ఞానమైన నుండవలయు అందువలన నుభయభాషాప్రవీణులగును వీవారికి దగదనియు విశ్వకళాపరి మత్తువా రీభేదమున గమనించి డిప్లమాయందు మార్పును నూచించుట న్యాయ్యమనియు నరమిస్తున్నట్లు వ్రాయబడియుండెను ఈయంభయకత్త తారతమ్యమునుగూర్చి నిష్పాత్తికముగా మాయెట్గినంతవట్టు పత్రికాముఖమున విద్యల్లోకమునకు వివేదింపబడినారము విషయము నునిశితముగ విద్యాసంబంధ మగుటచే పాఠ్యకవళాయలించుక క్రెడెన్స్ గమనించి సత్యము ను గ్రహింతురుగాక

ప్రాచ్యవిద్యవిద్యుదవర్తిత్వలలో మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునా చేర్చబడిన విద్యాకృత్యపరీక్షకే యాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు ఉభయభాషాప్రవీణ యని పేరిడిన విషయ మెల్ల రెఱుంగుదురు అందు ఏ ఏ గ్రూపులు అని రెండు గలవు ఏవారికి సంస్కృతాంధ్రములును బి వారికి ఆంధ్రసంస్కృతములును ప్రథమ ద్వితీయభావలుగా నేర్పబడుటకైన. ఆ రెండు భావలలోని పాఠ్యగ్రంథముల నిండుక దిక్కునకముగా చెలియ జేసినగాని తారతమ్యము ద్యోతకముగాదు గాన నిటవ్రాయుచున్నాను

1 సంస్కృతభాషలోని వచనకావ్యములు, పద్యకావ్యములు, నాటకములు, వ్యాకరణము, ఏ ఏ గ్రూపుల రెండింటికిని పరసీయములు ఇందులో బీవారికంటే ఏవారికి పరసీయగ్రంథ సంఖ్యమాత్ర మెక్కువ

2 ఆంధ్రభాషలోని వచనకావ్యములు, పద్యకావ్యములు, పురాణేతిహాసములు, వ్యాకరణములు ఏ ఏ గ్రూపుల రెండింటికి పరసీయములే కాని మైదానివలెనే ఏవారికంటే బీవారికెక్కువ ఆంధ్రపరసీయ గ్రంథములు గలవు

3 నాటకాలకార విషయము ఏవారు గీర్వాణము నను బీవారాంధ్రమునను, పరిపవలయును దీన భాషాభేదమే గాని విషయ మెక్కువటియే

4 భాషాతత్వశాస్త్రము-వాఙ్మయచరిత్రము - వీనిని మాత్రము ఏ వారు గీర్వాణవాఙ్మయ చరిత్రమును, బీవారాంధ్ర వాఙ్మయ చరిత్రమును బరిపవలయును దీనిలో నొక రివిషయ మొకరెఱుంగరు దీనివలన చెలిన చేమనగా ప్రత్యంశ మందును విషయపరిజ్ఞానమున ఏటిలు రెండును తుల్యములయందు సంస్కృతపర్యయ గ్రంథసంఖ్య ఏవారికెక్కువైనట్లే తెలుగు పరసీయసంఖ్య బీవారికెక్కువనియు స్పష్టపడుచున్నది

పరసీయ గ్రంథసంఖ్యమానముచే భాషాసాహిత్యమును గొలిచిచూచినచో ఏవారికి తెలుగులో నెంతజ్ఞానముండునో బీవారికంత గీర్వాణ భాషాజ్ఞాన ముండకపోదుగాదా? కాబట్టి ఏ ఏ గ్రూపు రెండింటికిని ఉభయభాషా ప్రవీణులును తగదనియే చెప్పవచ్చును లేదా కిందిచ్చేదమును పాటించినచో నుభయకత్తులకును దగుననియే నుడువవచ్చును విశ్వవిద్యాలయము వారిభేదమును పాటించుకుండుటయే యుక్తమని తలంచెద

ఈవిషయమున బీ గ్రూపువారికి సంస్కృతమున సామాన్యజ్ఞానమైన గలుగజేయని సంస్కృతగ్రంథములు పరసీయములనియు ఉభయభాషా ప్రవీణులగువారు వారికి దగదనియు ఏ వారికిమాత్రము ప్రసరియు వ్రాయుట పాఠకులకు వింత గొల్పకపోదు గ్రంథసంఖ్యలో దక్కువైనంత మాత్రమున బీ గ్రూపువారికి సంస్కృత భాషాజ్ఞానము కూన్యమగునను మాత్రము, ఆంధ్రకావ్యలక్షణ గ్రంథములు తక్కువనడిచిన ఏ గ్రూపువారికేల యన్యాయంపదా తోచుచున్నది

ఇంతకును బీ వారికి సంస్కృతమున సామాన్యజ్ఞానమై వను గలిగింపజాలని గీర్వాణ కావ్యములను తెలిసికొనుటకై పాఠకులు కుమారులనుపడుచుండురు, అవేవియనగా కవికులశిరోరత్నమున కాళిదాసుని కుమారసంభవాది మహాకావ్యములు, కాకుంఠలాది నాటకములు, అట్టభాణునికాదంబరి మొ॥ గద్య కావ్యములు, లఘుకాముది మొదలయినవి గీర్వాణభాషలో నద్వితీయములని పేరువడసిన వీనిని పఠించినవారికే సామాన్య జ్ఞానమైన నలవడకుండెనో స్థానికముల వీనికంటే లాచ్చన నితరకావ్య వాటకారులను బఠించు ఏ గ్రూపువారికి గీర్వాణ భాషాజ్ఞానము పూజ్యమనిచెప్పుట సాహసము కానేరదుగాదా? ఇట్టివానిని విశ్వవిద్యాలయమువారు శిరోమణి పరీక్షకుగూడ పాఠ్యగ్రంథములుగా నేర్పబడుటకై భ్రమపడిరని చెప్పవచ్చునో లేక కారణాంతరముచే లేఖకుల వ్రాతలవలన జగద్య భిక్త కావ్యరాజములును, కవులును, నిరస్కృతులైరని చెప్పవచ్చునో పాఠకులే నిర్ణయింతురుగాక

నిపుణముగ పరికించుకొని ఏ గ్రూపువారాంధ్రభాషలో ప్రవీణులనుట కంతమాత్రమును దగదనియే చెప్పవచ్చును ఏల యన? సా మాన్య ముగ వాఙ్మయవ్యవహారములే లక్షణగ్రంథములకు మూలమగుచున్నను గీర్వాణభాషావిషయమున వ్యాకరణమునకే పరిపూర్ణాధికారముగలరు అది యెన్నడుో వ్యవహారము నుండి భ్రష్టమైన మార్పుజెందక యొకస్థితియందే నిలిచిపోయెను అందలి వాఙ్మయమంతయు బా ణి నీ కి దరువాతియగుటచేత సంపూర్ణముగ బద్ధమై యొక నియమము ననుసరించియుండును కాబట్టి దాని భాషాపరిణామశాస్త్రమందును, వాఙ్మయచరిత్ర మునందును చిక్కు లంతగాలేవు

ఆంధ్రభాషమాత్ర మట్టిదిగాదు నేటికిని వ్యవహారమున నున్నది భాష జనించినది మొదలు నేటివఱకును దేశకాల పాత్రల ననుసరించి ప్రవాహములో విగండితలవలె సర్వవిధముల మార్పునందుచున్నది ఆకారముచే ప్రయోగములు భిన్నము లగుటయు అందుచే లక్షణ గ్రంథము లంతయుగా స్వతంపబడుటయు తలసింపచున్నది అట్టి లక్షణ గ్రంథములు సమగ్రముగా జదువుటయు ఆంధ్రభాషా పరిణామశాస్త్రమును వాఙ్మయ చరిత్రమును నామాలాగ్రముగ నరయుటయు నాంధ్రభాషా ప్రవీణున కవశ్యక త్రవ్యములై యున్నవని భాషాతత్వవేత్తల యాశయము ఇట్టియె డ ఏ గ్రూపువారు వివాదగ్రస్తమగు తెనుగు వ్యాకరణములందు గొన్నిటినిమాత్రమే చదువుచున్నార ఆంధ్రభాషాపరిణామశాస్త్ర వాఙ్మయములన నెట్టివో యెఱుంగుటగాదా? వీరి కాంధ్రభాషాతత్వ మెట్లు తెలియునో అందు బ్రవీణులనుట కలుతగుదురు ఏ గ్రూపు విద్యా నొక రీరుధ్య కెడ్డికట్టును వృద్ధిలోనుండి పుట్టినదని హాస్యాస్పదముగ వాదించుట మే మెఱుంగుదుము

విశ్వకళాపరిమత్తువా రీవిషయములను బాగుగా విచారించియే ఏ టిల రెండింటికిని ఉభయభాషా ప్రవీణులని యుంచి యున్నారు అ య్యది యొకవిషయమున మార్పుజూచుట సమంజసముకాదని పాఠకులకు ద్యోతకము కాకపోదు

మఱియొకమాట పరసీయగ్రంథసంఖ్యయే భాషాపాండిత్యమునకు బ్రధానమగు కొలతపాత్రమగుపక్షమున ఆంధ్రభాషా విషయమున ఏ గ్రూపువారికంటే బీ గ్రూపువారు మిన్నలనక తీఱదు విశ్వవిద్యాలపీఠమువారు ఉన్నతపాఠశాలలందలి సంస్కృతాధ్యాపకులకొఱకు విద్యాకృత్య ఏ గ్రూపును, ఆంధ్రాధ్యాపకుల కొఱకు బీ గ్రూపును, కళాలలందలి సంస్కృతాధ్యాపకులకొఱకు శిరోమణిపరీక్షను నెలకొల్పిరనుట స్పష్టము పరీక్షలులేని కాలములో విద్యాంశులకు కోరిన యధ్యాపకపదవుల నొసగినట్లే యర్హతగలవారు దొరకమిచే నుపాధ్యాయనియమకములలో నప్పుడప్పుడు నియమభంగము జరుగుచున్నమాట వాస్తవమే అంతమాత్రమున నది నిత్యవిధిగా గ్రహించి బీ గ్రూపువాని క్రోసి రాజని సంస్కృతాంధ్రాధ్యాపకపదవుల రెండింటిని ఏ, గ్రూపు వారే యాకమింపజూచినచో బీ గ్రూపువారేమికావలయు నో తోచుటలేదు అపవాదము లేన్నదను విధులుగావుగదా? కృష్ణమండలసానికసంహాన్తత పాఠశాలలో నొక యాంధ్రోపాధ్యాయపదవికి అప్పుడే కళాశాలనుండి వచ్చినట్టి యొక ఏ గ్రూపువిద్యాలనును ఒకవత్సరము వఱకు తాత్కాలికముగా నియమించిరి నియమత కాలాంతరము వారు పాఠశాల నుండి విడుదలయెరి పదవ కొంతకాలమునకు ఆఖాళీగానున్న సానమునందు ఉభయభాషాప్రవీణ బీ గ్రూపునకు దుత్తిర్పలెనట్టియు బ్రెయినింగు మొదలగునవి పూర్తిచేసి యుపాధ్యాయ పదవియందు 15 సంవత్సరములు యనుభవము గలిగినట్టియు బోర్డులో ఖాయపుటద్యోగము గలిగినట్టియు ఒకరిని బోర్డు వారు నియమించిరి పీఠభేదయుల యర్హతలలోని తారతమ్యము పాఠకు లెఱుంగకపోరు ఈ నియామకమువిషయమున మండల సానిక సంహృద్ధ్యులు సునిశితముగ విచారించి న్యాయద్వైతతో తమవిధిని నెరవేర్చుకొనిరని నిమృతపాఠకులుగలకు ద్యోతకపాదు

సర్వవిఘ్నముండగా బీ గ్రూపువారు కొందరు కుంత్రము పన్ని స్థానికాధికారులను భ్రమింపజేసి యే గ్రూపువారియధ్యాపకపదవి హారాత్తుగా నాక్రమించుకొనిరని యవిచారములక ములగు వ్యర్థవాదములూనట్లుట మంచిదిగాదు ఇందలిసత్యము లోకమెఱుంగకపోదు పీఠవాతలను పరికించిచూడగా బీ గ్రూపువారికి డిప్లమా మార్పించి యాంధ్రోపాధ్యాయ పదవులను గూడ వారికి దక్కినీయకుండజేయుటకు ఏ. గ్రూపువారు పన్నిన కుంత్రముని విశ్వకళాపరిమ దధ్యులును విద్యల్లోకమును గ్రహింతురుగాత మని నీవేదించుచున్నారము

కొత్తపల్లి మాధవరావు.

జగరుపాడి

ఎం. ఎస్. శాస్త్రి అందునన్ను కంపెనీవారు, (వ్యాస కుటీరం, మలిపాకపోస్టు, యలవంచిలి, విభావట్టుంజిల్లా) వంపిన జగరుపాడి నూడి పొట్టములు ఈ కార్యాయముచేరి నవి ఈ పాడి అతిసులభముగ చలిస్తోంది కలిపిన పెంట నే కరిగి చక్కనిజగురు తయారయ్యెను. వేడినీరు అవసరములేదు. వర్తకులక తీవ్రతరులకు నలయావారికి నూడి పొట్టములను ఉచితముగ నిత్తుమని వారు చెప్పుచున్నారు

లాలాజీ సారకచిహ్నము

అన్నారీ, మాలవా, బిర్లాగార్ల సంతకములతో

ప్రకటింపబడిన విజ్ఞప్తి

“లాలా లజపతిరాయగారి స్మారకచిహ్నమునుగూర్చి క్రెడెన్స్ వనిచేయుచున్న కలవురు మిత్రులతో శాలోచించి యీసథికి అభింపగలగదనము నీదింప వివరింపబడిన పనులకొరకు వ్యయపరుప దలచిరిమి

1 క్రమానేవకసంఘము (సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ది పీపిలు సా నెట్టి)ను పోషించుటకు శాలగలక్షుల యగునది యొదురేల (42500) రూపాయలు.

2 ఇతివరకే ప్రారంభింపబడినట్టియు వగమువని పూర్తి చేయబడినట్టియు లాలా లజపతిరాయ హోటను పూరిగా కట్టించుటకు 25000 రూపాయలు

3. నిమ్నజాతుల నుపసంహరింప యీ ప్రహసేవకసంఘముద్వారా జరిగినవనిని సీంపరులుటకు 50000 రూపాయలు.

మొదట అభించిన సామ్యును క్రమానేవకసంఘమునకు వినియోగించెదము. అందులకు కావలసిన 425000 రూపాయలు అభించిన పిమ్మట చేకూరిన ధనమును క్రముముగా లాలాజీ హోటను నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకు వినియోగించెదము.

ఈక్రమానేవకసంఘము 1920 లో ప్రారంభింపబడినది. దేశోద్ధరణమునకు అనగా విద్యావిషయమునకు రాజకీయవిషయమునకు, సాంఘికవిషయమునకు, ఆర్థికవిషయమునకు ప్రజలలో నభివృద్ధిని కలిగించుటకు నేపచేయగోరు దేశారాధకులను సమకూర్చి వారికి తగిన నైపుణ్యమును కలిగించుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఇందులకు యావజ్జీవమును వినియోగించుటకు ప్రమాణముచేసినవారు పదువారుమంది యిప్పుడేసంఘమున యావజ్జీవ సభ్యులుగా నున్నారు. సహాయసభ్యు లిద్దరును, అసోసియేటులు అర్హులకలరు. 18 గురితోన 7 గురు శేటలు నిమ్నజాత్యుద్ధరణము కొరకే వనిచేయుచున్నారు.

లాలాజీ సంపాదించిన గ్రంథములతో ప్రజలయంపయోగముకొర కొక గ్రంథాలయము నెలకొల్పుటకును రాజకీయ విషయములనుగూర్చి ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకును తగిన రీతి ని లా లా జీ హోటను నిర్మించుటకు మొదట లాలాజీ యేపథకము నేర్పరిచి వనిని ప్రారంభించెను. లాహోరులో రాజకీయములనుగూర్చి ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు కొద్ది అద్దకు హోటను సంపాదించుట శేటలు అసాధ్యముగా నుండకపోయినను యిప్పుడు చాల కష్టముగానేయున్నది.

నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునుగూర్చి చాలచోట్ల పనిజరుగుచున్నది వారికి సంబంధించిన అన్నివిషయములతోను గూడ అభివృద్ధి కలిగింపబడుచున్నది.

ఇటువై ని లా లా జీ స్థానము నాక్రమించి యీసంఘమును నడిపిం త గల వారెవ్వరు అనుక్రమ చాల కఠినమైనది. శ్రీయుత పురుషోత్తమదాసు టాండనగారి వై లాలాజీ అత్యధికముగ శిష్యావమును కలిగి యుండెను ఈసంఘము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు టాండ నుగారు లాలాజీకి తోడునీడగానే యుండిరి గాన సంఘవిషయ ముల్పియును టాండనగారికి బాగుగా తెలిసియున్నది. కావున యిప్పుడేసంఘమున కధ్యక్షుడుగా నుండి వనిచేయుటకు టాండనగా రంగీకరించిరి కావున సంఘముయొక్క భావిశీలినిగూర్చియెవరును ఆందోళనమును జెంద నవసరములేదు కావున ఈ విజ్ఞప్తిని దేశీయులు చిత్తగించి కావలసిన ధనము కడుశ్రమియుగానే చేకూరునట్లు పెంటనే కక్తివంపన లేకుండ ధనమును వంపించెదరుగాక యని నమ్మకము.” అని వండితమదనమోహన మావ్యా, డాక్టరు అన్నారీ, ఘనశ్యామ దాసు బిర్లాగార్ల సంతకములతో ప్రకటింపబడినది.

(ఎంగుయండియా, 10-1-29)

జస్టిసుపార్టీ నాయకత్వము

ఇటీవల త్యాగరాయశెట్టి స్మారకమందిరములో జరిగిన సభలో జస్టిసు పార్టీయొక్క మూడు కక్షములను విక్రమముగా విందు విషయము చర్చింపబడినది. ఆసమయమున గానింపబడిన తీర్మానము ప్రకారము క్రియులు ఏ. రామస్వామిమొదలి యారు, బి రామచంద్రారెడ్డి, రా. బి. బి మునుస్వామి శాయుడు గారు యీనెల 20 లేతిన జనగణభృత జాయంటు సభకు మూడుకక్షములయొక్క ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కాననబద్ధ తక్షమునకు శ్రీయులు ఏ. శివరామమోహ ను, పి. ఎస్. మూర్తూండం పిల్లే, ఆర్. పిల్లే ఆర్. మదనగోపాల శాయుడుగారు ప్రతినిధులుగా నుందురు. మంత్రిసర్గ సత్తును నకు గౌ. పి. కుబ్జరాయను, ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారు గారును మరియొకరును ప్రతినిధులుగా నుందురు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నంబి జనవరి 15-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
కుసుమ లెనాలివి ,, క 42 కువి ద	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	18 8 0	14 8 0
ఫిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
గులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
శుభ్రము ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
గులు డిటో	15 0 0	17 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
ఉపలు ,, ర 195	10 8 0	11 8 0

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రమునూనె కా 1-కి	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-కి	14 0 0	21 0 0
తేరునెనగవత్తు కా 1-కి	47 0 0	48-0-0
తేరునెనగనూనె గానగ కా 1-కి ద 110 మినుకనూనె 108		
అనుదము కా 1-కి	108 0 0	104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాంతకనుపు కా 1-కి	101 0 0	108 0 0
కూరకనుపు ,,	75 0 0	88 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	70 0 0	84 0 0
దనియాలు ,, కా 1-కి	70 0 0	84 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు సీలిమందు మునుగు 1-కి ద 40, 45		
కాళహస్తీపొయకట్టు ,,	50, 55	
బెల్లము కా 1-కి	28 8 0	49 0 0
అస్సాచక్కెర బస్తా 1-కి	27 2 0	27 6 0
చింతనండు కా 1-కి	85 0 0	70 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-కి	82 0 0	84 0 0
చదరం	24 0 0	85 0 0
రవుండు	80 0 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 తెన్ని సింహం యాటి	ద 8 2 0	
నం 6 ,, కట్టారి	5 8 0	
నం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నం 40 కామ్యురు 10 పా	11 8 0	
నం 44 సాండ్	6 1 0	
నం 40 రాడి	10 8 0	
నం 4 తెన్ని మసీదు	4 12 8	

7. దూది

జోందానెట్టు బారవ 1-కి	ద 356 0 0	
-----------------------	-----------	--

8. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	ద 60 4 0	ద 62 8 0
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
సవరణ 1-కి		18 8 8
శ్రుతి కా 1-కి	242 0 0	245 0 0
రాగి కా 1-కి	25 0 0	800 0 0

9. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరంగులు అతివరంగు సింహం		
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి ద 58 0 0		
,, సీలిరవ 1 రతి	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందర	1 8 0	
తేర్కట్టు పొద్దునూనెలో అనగా (టర్నికె)		
కాంగో కి వి	1	
నైదు కి వి	1	

అందమైన బాలిక లందరును
దీనినే ఉపయోగించుచున్నారు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

శ్రీ జిడు కృష్ణమూర్తిగారి సందేశము

దివ్యజ్ఞాన సామాజికల స్థాపకాంధ్ర

“పరమార్థసత్యము-జీవితాశయము”

అదయారు దివ్యజ్ఞాన సామాజికల స్థాపకాంధ్ర కార్య క్రమమును సామవారం ఉదయము శ్రీకృష్ణాజీగారు దశస్య సిందిరి

సరిగా ఉదయము 8-15 గంటలకు శ్రీయార కృష్ణాజీ గారు ప్రకాంతమును పథ్యమును ఆంగ్ల భాషయందు ఉత్తము మును ఉపన్యాసమును గావించిరి ఉపన్యాససారాంశ మీ క్రింద పొందుపరచబడినది

“అనంతమును ఆకాశమును సంచరించెడి విహంగమా, మహితార్థముల చరించెడి, కర్మకర్తలకుల కెగసియు తనమార్గమును గోల్పోవక కాంతియుతమును తనగూటి కెలుల చేడకొననో అటులే ప్రతిమానపుడును సత్యము, సౌందర్యము, సౌఖ్యమును నయిన తన జీవితపరమార్థమును బొందుటకై మహా త్యాగములను, మహాదాశయములను గలిగి యుండవలెను. జీవితప్రకటన వివిధస్వరూపములు గలిగి, వేర్వేరుగతుల కెంది యుండినను సర్వభూత ప్రపంచమునకును జీవితపరమార్థ మొక్కటియే. ఏమతమునకు, ఏ జాతికి కెందినవారైనను నిత్య నిర్మలమును కాపత్యమును కన్వనజాలిన దుఃఖాంబుధి యందు మునిగియున్నను నిత్యము క్షితభావవర్తలై యుండవలెను.

ప్రతివాడును పరమార్థసత్యమును కనికెట్టిన తాపత్ర యము తెన్నియున్నను తన గమ్యస్థానమును జేరగలుగును మన పరిస్థితులును వృద్ధిబలమును భావములే మన జీవితము అట్టి మన జీవితమును చక్కజేసికొనవలెను ఈ జీవితమునకు వరి విలిలేదు. అనంతమైనది దీనికి అడ్డుగోడలు, సరిహద్దులులేవు

ప్రతివానికిని ఒకయాశయ ముండవలె. ఆయాశయమే కర్మా చరణకు మనల బురికొల్పును కాని ఆకామ్యము మాత్రము సదాశయమై కాంతసాధకములను పారమార్థకమై వదిత్రమై యుండవలెను గాని శేవలే పాకముగ నుండరాదు మహదాశ యముగాక అల్పమేయైన దానికి కాశ్యకత్వ ముండవోదు. వృద్ధ యమున జనించు కోరికలను నిరోధించరాదు. ఆకోరికలను సత్కార్యగాములకు జేసి, వదిత్రమైన దానినిగ నొనర్చి జీవిత మును స్వచ్ఛందముగాను చైతన్యయుతిముగ నొనర్చవలెను మిరివివయముల నెల్ల సావధానముగ నాలకించి చక్కగ యోచింపుడు దీనిని గ్రాహ్యము జేసికొననచో నెం టనే అటులాచరింపుడు. జీవితమునుమాత్ర ముజేక్షించవలెను. మీరు మీప్రబుధు నుపయోగించి, పాతవాదముచే నేజిపిన వాక్యములను విమర్శింపుడు కామ్యమును జయించి, కలికుద్ధము లుగ జేయవలెనేగాని వానిని క్రుంచితయరారు. మానవులకు గమ్యస్థానము నిశ్చయములేనందున ప్రపంచముందిరి తమము, కల్లోలము వ్యాపించియున్నది. కోరికలద్వారా యనుభవమును సంపాదించవలెను. అట్టి యనుభవమును శార్జించుటకై నిరంతర స్వయంకృషి సమకవలెను

విశ్వమండలి ప్రతివస్తువునుగూర్చియును సంశయించి, వితిర్కించి, గుణదోషవిమర్శనగావించుకొని స్వయంనిర్ణయము గావించుకొనవలెను. సంశయించి, తర్కించుకొననలెనవత్తును వృథానిశ్చయ మేర్పడదు అట్టినిశ్చయమేని బొత్తుకృత్యమును గలు గజేయును. అనందానుభవమందె, అత్యయసౌఖ్యాంబుధి నోల లాడునపుడే సంశయములనుబొంది తర్కియనకు గడంగవలెను కష్టానుభవములననే మహాత్కార్యనిధి కలుగునుగాని భోగ త్వానుభవముగన గాదు. అట్లు మనపంకల్పములు, మనభూములు

వశికుద్ధములైనచో వదిత్రమైనట్టియు, నిర్మలమైనట్టియు, స్వచ్ఛందమైన ప్రేమ మన మానసములందు నెలకొనును. అట్టి నిశ్కలమును, నిష్కలంకమునైన ప్రేమయే కలిమార్థ వస్తు సాధనకారి గమ్యస్థానమును నిశ్చయము గావించుకొని, దృఢ విశ్వాసమును గలిగియుండినచో సఫలీకృత మనోరథులగుట కెట్టియభ్యంతరము నుండవలదు భవము, అధికారము మన్నగు స్వల్పకామ్యములను ప్రయత్నముచే నుపాధ్యములే కాని అవి నిత్య శుభకార్యములు గావు అసత్యములుగావు కామ్య ములు సత్కామ్యములై యుండవలయునేగాని కామ్యమే తేకుండ నుండరాదు కామ్యము లోకసంగ్రహార్థమై, నిస్సంగమై, స్వార్థవిరహితమై, సార్వజనీనమై యుండవలయునే గాని స్వార్థమును, సంకుచితమునై యుండరాదు. సత్యమును, సర్వ భూతహితకారకమును సత్యమును, మహదానుభవజనిత మగు సత్యమును, నిత్యనిర్మలమును సత్యమును మిక్త మిద కనుగొన వలెనేగాని కరాశ్రయము గారాదు. అట్టిసత్యమును నేను కను గొని, మహదానందమును బొందజాలనున్నాను సర్వభూత హిత మొనరుటకు ను, కార్యాచరణ కు ను బురి కొల్చు నట్టి యానంద మునే మీరు సాధించవలెనుగాని శేవల పరపరత్వమును, తాదా త్వమును కలిగించునట్టిగాదు అందులకు మీకు మీరలే గురువులు గావలెను మీలో నుండుజ్యోతియే మీకు వెలుగుగనుండి మార్గదర్శియై యుండవలెను ప్రతిస్వక్తికిని ప్రత్యేకజీవితపథ మొకటి యుండును. పరమార్థము నాజ్ఞేపింపక, నిజమార్గాను వర్తియై సత్యమును, పరమార్థమును బొంద జూడవలెను అట్టి జీవితమును మీలోను సమస్తప్రాణికోటియందును కనుగొని కాశ్యకసౌఖ్యాంబుధి నోలలాడెదరు గాక యని పల్కిరి.

వై నాన్న కమిటీ సమావేశము

వ్యవసాయశాఖయొక్క పునర్నిర్మాణము

11-1-29 తేది వై నాన్న కమిటీ మరల సమావేశ మయ్యెను. వ్యవసాయ కమిషను రిపోర్టు ననుసరించి వ్యవసాయ శాఖను పునర్నిర్మించు విషయము గూర్చి కమిటీ తీర్మానమేమియు గావించవలయుండెను ఈవిషయమునకు సంబంధించిన స్క్రీము వ్యవసాయ డైరెక్టరుచే డి. జి. మకాజో గారి సహాయమున తయారు కాబడిన, ఈ స్క్రీములో 10 యేండ్లకాలమువరకు తగిన సూచనలు గావించబడిన, వై నాన్న కమిటీలో నలుగురు స్క్రీము న క ఆను కూలముగ ను తర్కిన నలుగురు ప్రతిపూలముగను వోటుచేసిరి. వ్యవసాయ కమిషను రిపోర్టు ప్రయోజనకరము గాదని ప్రతిపూలము ప్రభు లభిప్రాయపడిరి. ప్రభుత్వమువారు స్క్రీమును పునర్నిర్మించెదరని తెలియుచున్నది

జయపురం రాజాగారి మాడుగోలు

వట్టాభిషేకము

జయపురం మహారాజాగారి కార్యదర్శి యిట్లు తంతి నంపుచున్నారు — మహారాజాగారి మాడుగోలు సంసాన వట్టాభిషేకము జనవరి 17, 18 తేదీలలో జరుపుట కేర్పాటు చేయబడిన కాని జార్జి సార్వభౌమునికి అస్వస్థముగనుండుటచే, రాజధర్మిగల మహారాజాగారు సదరు వట్టాభిషేక మహోత్సవ ము ప్రస్తుతము నిలుపుజేసిరి. వేరొక తేదీన జరుపబడును.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలో నుండువారికి వీ. పీ. లు పంపుట సామ్యు వనూలు య: చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు యానామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ లండ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగీకరించిన సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి ప్రతికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును

చందాబదివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-9-0	కల్దాన	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారుల కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక "	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తరాలబద్ధములు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకాది విషయములను చుట్టించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దాన	6-0-0
ఆర్ధసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి వాలుగు సంపుటములు (1924 సం మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలిఫోర్నియా విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. పిక్చర్స్ సంపుటము (రెండుభాగములు) మొద 6-0-0 వీ చిత్రాలు వగైరాలు ప్రత్యేకము

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి - నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ లండ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువలెను బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము) వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క-శతకమునకు పీఠికయు, పారభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద) పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము పారభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 2-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అద్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ) శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- 5 సీతనిధి ఇది యొక యుత్కృష్టసీతగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము) శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగ్రామియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్పబడినవి. 0-10-0
- 7 భక్తవదనము (వచనము) . పౌంధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పౌంధమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము) నార్మదేశపు కవిభిఖామణి యగు ఇబ్నెను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పోనాకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) 0-0-0
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్వాంసగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి - నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ లండ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annex 10 only

AMRUTANJAN DEPOT.

MADRAS & BOMBAY.

మీకు ఇది ధౌనరం

కోఆర్డేట్ వెంటుకలను సౌకర్యముగ ములనుండ చేయును. బుడ్డి ద 8 ఈనెల ఆగున వర్షము 2-0-0 మాత్రం అడ్రసు - భన్మల్ తాలూకా, నరసానిపల్లి, 5420 వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రి

లిజరుకలము

నుమారు 100 రకములలో తయారు చేయబడుచున్నది మీకు తెలిసినది ఒకటి గలదు నుమారు 10 ఆర్డర్ నెట్టి 100 పి వెంటుకలలో 40 పి

HP Co. 100% pure

P. HOLT & Co., Ltd.

Z. O. BOX 237

3434

MADRAS

1204 2 ఆంధ్ర కథనము

శ్రీ ముక్త్యాల సంపాదనమున 800 పుటములు వ్రాసింది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, పీల్చున బోగొట్టును. కథమును తగ్గించును ఉపయోగించు విధము మందుతో శంక జడును. అనేకులు ఇది మెచ్చుచారు. కేటలాగు ఉచితము. 2126 ఆర్డరసాదించుకాల ముక్త్యాల, కృష్ణ.

వకటన

(2046)

లోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, గాబులవ్యాధిగాని లోగలక్షణములను తెలుపును చేసినవో లోగవ్యాధివను పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్యము, పద్యము, వివరముగ వ్రాసి, తంజావూరు (మె. 2) జాక్షరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

జాతకము

3249

జాతకపత్రము పకటనగాని జననకాల సుదీర్ఘము లేక పుంటులుగాని ఆ త్రవము వ్రాయుకాలముగాని జాతు, వంశ వనో జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, సత్కర్మ, భూమి, విద్య, సంతాపము, కళిత్రము, ఆయురాయుము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలు గాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0 లకు వి. పి. గా వంపెదము క్యాలెక్టరు రీడింగుతో ఒక సులీర ఫలం అక్షర బంకట శాస్త్రి 1-4-0 గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరి జిల్లా